R.No. M3152. Estd. 1930.

జమీన్‌రైతు

THE ZAMIN RYOT

A TELUGU NATIONAL KISAN WEEKLY, NELLORE. (S.I.)

సంపుటం 16 సంచిక 13 | శుక్రవారం - 23-3-45 - నెల్లూరు. | వెల 0-1-6.

లండన్‌లో వైస్రాయి వేవెల్

భారత రాజ్యాంగసమస్యవిషయమై సంప్రతింపులకే?

అతిగోప్యమైన వ్యవహారాలు (జపాన్‌పై యుద్ధ నిర్వహణమేగాక యింకావున్నాయా?) విషయమై ఆలోచనలు జరుపుటకుగాను వెంటనే లండనురమ్మని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పిలువనంపటంతో, వేవెల్ విమానంలో పయనమై వెళ్లటం, ఆయనస్థానంలో తాత్కాలిక వైస్రాయిగా కొలువాయిగవర్నరు వ్యవహరించటం ఇదంతా బుధవారంనాడు అధికారరీత్యా న్యూఢిల్లీ నుండి ప్రకటింపబడింది.

ఆరోజునే లండనులో పత్రికా సమావేశమందు మాట్లాడుతూ "వేవల్ లండనువచ్చే సందర్భంగా రాజ్యాంగసంబంధమైన విషయాలుకూడ ఆలోచనకు రాకమానవు" అని ఆమెరీ అన్నాడు.

ఇటు సరిహద్దురాష్ట్రంలో ఖానాసాహెబ్ కాంగ్రెసు మంత్రివర్గమునేర్పరచటం ప్రతిష్టంభనా పరిష్కా

[కొరవ 8-వ పేజీలో]

వ్యవసాయ ఆదాయములపై పన్ను

మద్రాసు ప్రభుత్వం వ్యవసాయాదాయములపై పన్నులు విధించుటకుగాను ఒక బిల్లును ప్రకటించింది. ఈ బిల్లుమీద మే 21 వరకు ప్రజాభిప్రాయాన్ని ప్రభుత్వం స్వీకరిస్తుంది.

ఈబిల్లు ప్రకారం ఈయేడు యీ క్రిందిరీతిగా వ్యవసాయాదాయములపై పన్ను విధించబడును.

విభక్త కుటుంబాలు

మొదటి 1500 రూ॥ ఆదాయంపై పన్ను లేదు.

ఆపైని 3500 రూ.కు	రూ 1 కి 9 పైౘ॥
ఆపైని 5000 రూ.కు	రూ 1 కి 1 అణా
ఆపైని 5000 రూ.కు	రూ 1 కి 1½ అణా
ఆపైని 5000 ,,	రూ 1కి 2 అణాలు
ఆపైన ఆదాయముపై	రూ 1 కి 2½ అణాలు

అవిభక్త కుటుంబాలు

అన్నదమ్ముల వాటాల నాధారంగా తీసుకొని పన్ను విధిస్తారు.

ఒక్కవాటా ఆదాయం రు. 3500 లోపు ఐతే మొత్తం జాయింటు ఫామిలీ ఆదాయముపై రూపాయికి 4 పైసలు చొప్పున; రు 3500-6000 లోపు రూపాయికి 7 పైసలు: మొత్తం 6000 రు మించిన ఆదాయంవుంటే ఆస్థి భాగస్వాముల వాటాలపై విభక్త కుటుంబాలమీద విధించురీతిగ పన్ను విధించితే ఆతనికిలేదు సగటు పన్నురేటున మొత్తమాస్తిపై పన్నుబడును.

వ్యవసాయకంపెనీల (కాఫీ వగైరా తోటలు) పై మొత్తం ఆదాయముపై రూపాయికి రెండు అణాల చొప్పున పన్నువిధించబడును.

రెండు ఉదాహరణాలు.

ఒక అవిభక్త కుటుంబంలో ముగ్గురు అన్నదమ్ములున్నారు. అందు ఒకరు చనిపోయారనుకోండి. ఆయనకు కుమారులున్నారనుకోండి. ఆ అవిభక్త కుటుంబముయొక్క ఆదాయం రు 6000 లు ఐతే ఒక్కొక్క వాటాకు రు 2000 లు గదా. ఈ వాటా 3500 లు మించలేదుగదా కాని మొత్తం ఆదాయంమీద రూపాయికి 4 పైసలు చొ॥న పన్ను విధించుతారు.

మరో అవిభక్త కుటుంబంలో నల్గురన్నదమ్ములున్నారు, వారిఆదాయం 30 వేల రూపాయలు. కాబట్టి వాటా 1 కి 7500 లన్నమాట. కుటుంబం మొత్తం ఆదాయం 6000 లు మించింది. కాబట్టి విభక్త కుటుంబముల కిస్తుబడిచేసేమాత్రం అన్వయింప చేస్తారు. 7500 రూపాయలు ఒకవ్యక్తి ఆదాయమనిభావించి పన్నువిధించునపుడున, 7500 లకు పైసను రూపాయికి యెంతపన్ను సగటున తేలునో ఆ సగటురేటున జాయింటు కుటుంబాదాయ మంతటిపైనను పన్నువిధింపబడును. (8.1/5 పైసలువంతున)

రష్యా-జపాన్ లడాయి?

రాబొయేఆంగ్రీనమే (సుమారు రెండుమాసాలు) రష్యాసైన్యాలు బెర్లినుకు 18 మైళ్ల దూరంలోకి వచ్చేకాయని వార్త వచ్చింది. కాని యింతవరకు బెర్లిను పతనంకాని కారణం చెప్పాలంటే రష్యా సైనిక వ్యూహమంతా విప్పిచెప్పాలి. అది జర్మనీకి సహాయకారి.

కాగా పోగ అంతా "మహోగావమే" బెర్లిన్‌పై దాడిసాగించేముందు చుట్టూవున్న రక్షణ దుర్గాలను పట్టుకోవాలి, వాటిని ఆక్రమించుకోవటం లేకుండే ముప్పుగదా? ప్రస్తుతం తర్వాత నిర్వహణలో రష్యాసైన్యాలనిమగ్నమైవున్నాయి. బెర్లిన్‌కు వాయవ్యంగావున్న స్టెట్టిను అనుకుని తూర్పుగావున్న ఓడర్‌నదిదాటి స్టెట్టిన్‌మీదకు దాడులు సాగిస్తున్నారట రష్యనులు. బెర్లినుకు ఈశాన్యంగా డాన్జిగ్ రేవుపై (బాల్టిక్ సముద్రతీరాన) యుద్ధం ముమ్మరంగా సాగుతూనేవుంది. దీనికి యింకా తూర్పుగా కోనిగ్స్‌బర్గు రష్యావశమైంది. ఈ కోనిగ్స్‌బర్గు లిథువేనియా సరిహద్దుకు 60 మైళ్ల దక్షిణంగా (జర్మనీలో) తూర్పుప్రష్యాలోవుంది.

ఇదిఇట్లుండగా జర్మనీ రాజధానీనగరం బెర్లినుపై మిత్రవిమానాలు ఈయుద్ధం ప్రారంభమైనదిమొదలు యింతవరకు కనివిని యెరుగనన్ని బాంబులు ఒక్క రాత్రి పూటనే జడివానకురిసినట్లు కురిపించాయి. దానా హిట్లరుకు యిది లెక్కగా లేనట్లుంది: వాడి తప్పుడియర్ల యెదురుతిరిగి ఇంగ్లండుమీదకు పంపాడు విమానసంచయాన్ని 'వి.2' లను.

పశ్చిమ రంగంలో అమెరికా సైన్యాలు రెండు సంధించాయి. రైన్‌నది దాటుతున్నాయన్న అమెరికా సైన్యాల వార్తలు వినరంగా, అధికంగా ఏమీ తెలియరేదు. మెర్జిగ్ పట్టణం మిత్రుల వశమైందట. ఇదిసారబ్రూకెన్‌కు వాయవ్యంగా 30 మైళ్లలోవుంది. దీనికి వుత్తరంగా కాబ్లెంజ్ అను కేంద్రంకూడ పతనమైంది. సీక్‌ఫ్రెడ్ రక్షణశ్రేణిలో గండిపడ్డది.

యుద్ధము యిట్లా జరుగుచుంటే "అంతిమ విజయం మనదే" అంటూ యుద్ధం ఆఖరుదశలో ఆఖరివారమందు తన "విశ్వరూపాన్ని" చూపమంటున్నాడు హిట్లర్. విషవాయువు ప్రయోగిస్తాడా? మహాప్రళయం పుట్టిస్తాడా?

ఇక యిటుఆసియాలో జపానులోజాయకూడ దగ్గరకు వచ్చినట్లుంది. బర్మాలో మనవారు 'మాండలే' (రంగూన్‌కుముందు బర్మా ముఖ్యపట్టణం)పట్టణాన్ని పట్టుకున్నారు. జపాను నడిగడ్డమీదకే యుద్ధం యేనాడొస్తుందో ఆనేభయంవల్ల జపానులోని పాఠశాలలన్నింటినీ మూసివేసి, వాటిని సైనిక కర్మాగారాలుగ మార్చారు. ఇక చైనా 'కర్రిమింగిన వెలగకాయ'వలె వుంటూనేవున్నది.

ఇదిట్లావుంటే "సింగపూర్ పట్టుబడటం అచిరకాలంలోనే సంభవం" అని అడ్మిరల్ నిమిట్జ్ అమెరికాలో ప్రకటించారు.

పోతేనమక జపాన్ రష్యా తటస్థసంధి ఏప్రెల్ లో 25 దితో పూర్తవుతుంది. మరల సంధియే జరుగునో శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో అనంతరం విగ్రహమే "యుద్ధమే" ప్రారంభమవునో! మాస్కోలోని జపాన్ రాయబారిని టోకియోకు పిలిపించుకున్నారట.

హత్య

అములూరులో పట్టపగలు దావా కోటయ్యను గొడ్డలితో నరికి చంపారు.

నెల్లూరు తాలూకా పొదలకూరులో 20-3-45 పగలు సుమారు 9 గంటలప్రాంతాన వూరుమధ్య మహాలక్ష్మమ్మ దేవళం దగ్గర గ్రామ మునసబ్, కరణం వగైరాల సమక్షంలో శిస్తు వసూలు సమయంలో మునసబ్‌కాలూకా వాస్తువిషయం నెల్లూరు బిరయ్యతో మాట్లాడుచుండగా వెనకప్రక్క నుండి వచ్చి లింగయ్యఅనువ్యక్తి దావా కోటయ్యను గొడ్డలితో నరికాడని, కోటయ్య అక్కడే చనిపోయినాడనివార్త.

ఈ కోటయ్య కమ్మ. నరికిన లింగయ్య కోటయ్య తమ్ముడియొక్క దావమనిది. కోటయ్య నన్న రైతు మంచివాడు, పేదలక్కిక అనుకూలుడు. గ్రామములో పెద్ద రైతులంతా ఇతనితో పార్టీ, పార్టీద్వేషంతో యీ హత్య జరిగివుంటుందని వూహ.

మునసబు కోటయ్యను నెల్లూరు వీరయ్యచేత పిలిపించాడని, హత్య జరిగినతర్వాత ముద్దాయిని పట్టుకోటంలో మునసబు శ్రోక్యం చుప్పుకోలేదని తెలుస్తున్నది. హత్య జరిగిన ఏమూరు నాలుగుగంటల్లోనే సర్కిలు చూశారు. డి. వై. యస్. పి. గూడా వచ్చారు. విచారిస్తున్నారు. ముద్దాయి పరారీ.

—మా ప్రత్యేకప్రతినిధి.

(23-3-45)

రుమేనియాలో రష్యా పీఠం

శాన్‌ఫ్రాన్సిస్కో సభ (అమెరికాలో జరుగబోవు ప్రాపంచిక సంరక్షణ సభ) హడావిడి జాస్తిగావుంటున్నది. ప్రతి రాజ్యం దిగ్గంతులను ప్రతినిధులుగా సభకు పంపిస్తున్నది. మొలటోవ్ (రష్యా) ఈడెన్ అట్లీ (బ్రిటన్) ఉభయ పక్షనాయకులు (అమెరికా). ఇంగ్లండు ప్రతిపక్ష నాయకుణ్ణి ఒకణ్ణి పంపితే, ఎదటిపార్టీ కంతటికీ ప్రాతినిధ్యమిస్తానంటున్నాడు అమెరికా ప్రెసిడెంటు రూజ్‌వెల్టు. అంటే ప్రతిదేశం పార్టీభేదాలు లేకుండా సభలో ఒక్కమాట మాట్లాడి తమకు కార్యం అనుకూలింపచేసుకుని రావాలని ప్రయత్నంచేస్తున్నది. మన దేశంలోకూడా ఆచేప్రయత్నం జరుగుతున్నది. మన పరిపాలకులు పరాయివారు. మన ప్రతినిధులను ఎన్నుకునేది మనంగాదు. అంతేభేదం. అయితే మనకోసరం ప్రభువులు ఏరిన ప్రతినిధులకు మన దేశంసంగతి వాళ్లిష్టంవచ్చినట్లు చెప్పుకోడానికి సర్వాధికారమున్నదని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఈ సర్వాధికారపు మహత్తుగూడా తెలిసిపోతుందిగా!

డీగాల్ ఎదురుతిరిగినాడు. ఏకలోక సంరక్షణకై పెద్దలుముగ్గురు ఉద్యమిస్తున్నామని ప్రకటిస్తేకాదంటాడోయ్, ప్రాంతీయ సంరక్షణా సంవిధానాలతోట్లో లేకపోతే చిక్కులువస్తవని డీగాల్ అంటున్నాడు.

ప్రత్యేక ప్రాంతీయవిధానాలు శాంతికి భంగకరం. ఏకలోకరక్షణ వారా అంటూ క్రిమిలో ప్రాంతీయ రక్షణపద్ధతికే ఇంగ్లాండుకూడా పట్టుబడివున్నదని, మునుపు ప్రజాభిప్రాయం బ్రిటిష్ మంత్రివర్గంపై ఆగ్రహించింది. ప్రాంతీయరక్షణ క్రియలో ముగ్గురు పెద్దలనుదల్చి తను లాభించవచ్చునని డీగాల్‌మతం. కాని అట్లా పెద్దలుటలేటట్లులేదు. పంపకాలలో ఎక్కడా తగాదాలేకుండానే పెద్దలుముగ్గురు సమాధానపడిపోతున్నారు. ఉదాహరణానికి మునుపు పోలండు, నేడు రుమేనియా.

గ్రీసు బ్రిటనుకు ఎంతముఖ్యమో, పోలండు, రుమేనియాలు రష్యాకు అంతకన్నా ముఖ్యం. సోవియట్‌రాజ్యాన్ని ఆనుకునివున్నరాజ్యాలు పోలండు రుమేనియాలు. ఇదివరకీ దేశాలలో జర్మన్‌సైన్యాలేవి. లెనరేడియాలేవి (సరిహద్దుతగాదాలు) ఏర్పరిచినవి దానివల్ల రష్యాకు ఆయుకపీకాలు కలిగించి. అందుచేత బాల్టిక్ రాజ్యాలలోవలెనే, ఈ రెండుదేశాలలో సంపూర్ణంగా తనపక్షం అవలంబించే ప్రభుత్వాలు వుంటనిదే రష్యాకు నిద్రపట్టదు.

అందుచేత ఇప్పటి రుమేనియా సంపూర్ణంగా స్టాలిన్‌బాబుకు అనుకూలమైపోయిందంటే, అందులో ఆశ్చర్యానికి హేతువులేదు.

జపానుతో తటస్థసంధి వ్యవధి పపోవస్తుంది. తిరిగి సంధిని పొడిగించే ప్రయత్నం ఏమీ రష్యా చేస్తున్నట్లు కనిపించదు. చేయదనికూడా రూఢిగా కొందరు చెబుతున్నారు. చేయదావమేమి? మునుపు మంచూరియాలో పోర్టు ఆర్థరుమ రష్యా జపానుకు ఇచ్చివేయాతప్పలేదు. నేడు దానిని తిరిగి అది పొందవలెనంటే, దానికి యుద్ధమక్కరలేదు: గట్టిగా అడిగితే, పోర్టు ఆర్థర్ స్వయంగా నడిచి వస్తుంది. కనక ఈ పరిస్థితులలో రష్యా జపానుతో యుద్ధంచేస్తే, నేస్తములైన బ్రిటన్, అమెరికాల కొనమేగాని తనకోసంగాదని అంటుంది అక్కడనుండి చేరాలు ఆరంభం.

మొదటి బేరం: 'చైనాలో చాంగ్-కై-షేకును వంచేస్తాం, అక్కడ మావాళ్లు మంచి బలంగలిగి వున్నారని మీ విలేఖరులే చెబుతున్నారు గదా! ఏమంటారు?'

రెండవబేరం: 'జపాను నాశనమైనతర్వాత, పంపకంలో మా భాగమెంత? జపాను నడ్డి విరగగొట్టడానికి మేము, తర్వాత దానివలితం అనుభవించేది మీరునా? అది ఒప్పుకోలో చెప్పండి షరతులు.'

మద్రాసు అడ్వైజర్ల బడ్జెట్.

1945-46 అడ్వయిజర్ల అంచనా బడ్జెటు ఈ వారం ప్రకటితమైంది. ఆ బడ్జెటు చిందా ఆంకెలు మాపితు తప్ప క్రియ జరుగుతూచనలు కన్పించటం లేదు. గోధుమలు చౌకగా అమ్మేందుకు 52 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నారట. నేషనల్ వార్‌ఫ్రంటు క్రింద ఖర్చు జాస్తి అయినదట. ఉద్యోగస్తుల జీతాల క్రింద చేస్తున్న ఖర్చులో 10 వ వంతు కూడ వ్యవసాయకుల సౌకర్యాలకు వినియోగించ లేదు.

ఇదిట్లావుండే మిలిటరీ అవసరాలకై కోస్తా సర్వేను గ్రాంటు అధికంగాయిస్తూ పల్లెటూర్ల రోగ్యాభివృద్ధికి అతిస్వల్పమే నిర్ణయించారు. మొత్తా 3 ఇది కెల్లవారం బడ్జెటు అని వివరించబడింది.

తంజావూరు మహారాజా శరభోజీ ఆస్థాన విద్వాంసున్ను, త్యాగయ్య గురువున్ను అగు వెంకటరమణ భాగవతార్ పాత్రధారి

శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్రమణ్యం

నెల్లూరు

శ్రీ కస్తూరిదేవి బాలికాహైస్కూలు ఉపాధ్యాయినులు కావాలె

చరిత్ర ; కెమిస్ట్రీ ; లెక్కలు ; నేర్పుటకు యల్. టి. పరీక్షయినవారున్నూ ; తెలుగు డ్రాయింగు ; డ్రిల్లు ; కుట్టుపని ; యంత్రాయ ధర ; గృహపరిశ్రమ ; హిందీ నేర్పుటకు, సెకండరీగ్రేడు లేక అందుకు సమానమైన పరీక్షలం దుత్తీర్ణులైనవారు దరఖాస్తులు 30—5—45 వ తేదీ లోపల పంపుకోవలెను. యోగ్యతానుభవములనుబట్టి వేతనములు.

నెల్లూరు, 20—3—45. } రేబాల దశరథరామిరెడ్డి, సెక్రటరి.

నోటీస్.

యుష్ణోపతిక్ వంటిత
— — డాక్టర్ పి. వి. యస్. రావు,
(దీర్ఘరోగ చికిత్సానిపుణులు)
రంగనాయకులపేట, 33 గోపురంవీధి, నెల్లూరు
స్త్రీ - పురుషుల సమస్త కఠిన, దీర్ఘ వ్యాధులను పూటమీద బాగుచేయుచున్నారు.

మశూచికి మందు

కిషన్సు కాంపౌండు.

మశూచికము తగులకుండ అపును తగిలిన వారి బాధలను పోగొట్టి ఆరోగ్యము నొసంగును. రు. 1-12-0.

కృష్ణసర్పక తైలము:- శరీరముపై పూయుట వలన పొక్కులు త్వరలో యెండిపోవును. దాహము తగ్గును. రు. 1—4—0.

అన్నిచోట్ల స్టాకిస్టులు కావలెను.

ఆంధ్ర కెమికల్ అండ్ ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు,

— దుగ్గిరాల (M.S.M.Ry). —

డిసెన్ట్రైన్

రక్తగ్రహణిలో కడుపునొప్పికి అద్భుతమగు మందు వెల 2—8—0. పోస్టేజి వేరు.

నైదర్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ ప్రొలమూరు, ఆత్రేయపురం, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

— విమర్శకుడు —

భేషైన పని

వితవలూరు యేటూరు వీరారెడ్డిగారు, దంపతులు తమ నలుగురు మగబిడ్డలకూ ఆస్తినంతా తాము భాగం తీసుకోకుండా పంచి యివ్వడంలో అతిశయంలేదుగాని, వీరారెడ్డిగారిభార్య తన పుట్టినింటివార్లు యిచ్చిన భూములనుగూడ తమకు విల్చుకోకుండా కొడుకులకు యివ్వడంమాత్రం ప్రశంసింపదగినదే. యీ ఆదర్శదంపతులకు మా ధన్యవాదాలు.

లక్షదాత

పన్నపురెడ్డి శేషురెడ్డిగారి లక్షదానంతో ఏప్రెలు 1 వ తేదీనుండి ఆసుపత్రి స్థాపిస్తానన్నారు గోవిందయ్య ప్రెసిడెంటు. చూడబోతే అది హుళక్కిగా కనుపిస్తున్నది. గోవిందయ్యా, పన్నపురెడ్డి శేషురెడ్డి ఆత్మ జిల్లాబోర్డు శిఖరంమీదవుండి వీపర్యాలు గమనిస్తున్నది. ఉదాసీనంవహిస్తే దెయ్యం గాద్దుకుంటావు సుమా!

ఏం మస్తానయ్యా ?

జగదేవిపేటలో మస్తానయ్యగారి ప్రధానము హారతి కర్పూరం మాదిరిగా దిన దినం కరిగిపోవడం గమనింపదగినది. ఈమధ్య మస్తానయ్యదగ్గరికి ఒక్ల ఓబులనాయుడుతో స్వామికిపోతే ఆయన యిల్లు తగులబడిపోతుందని చెప్పినాడట అట్లనే నాయుడు తాలూకా కొట్టం 12 తేది రాత్రి తగులబడ్డది. పలాని పలానివారు తగులబెట్టారని రిపోర్టు. పోలీసు విచారించి కుమ్మర రమణయ్యను, దండు రమణయ్యను అరెస్టు చేశారు. మస్తానయ్యగారుమాత్రం పోలీసు కంటికి కనిపించలేదు. యీ ముగ్గురిమీద కేసుపెట్టిన తర్వాత మస్తానయ్యమాత్రం (బజాప్తా) కోర్టులో హాజరైనాడు. ముగ్గురు జామీనుమీద విడుదలైయున్నారు. యీ మస్తానయ్యగారు యిదివరకు చాలమందికి సంతాన వరాలుగూడ యిచ్చిన మహాదాత!

అధికారపర్గము

కలెక్టరుగారు ఏప్రెల్ 15 వ తేదీనుండి ఒకనెల సెలవుమీద పోతారట. వారికిబదులు విశ్వనాథన్ I. C. S. గారు వస్తారట. తదనంతరం మళ్లీ వారే వస్తారు.

• • •

వెంకటగిరి పోలీసు సబ్ యిన్స్పెక్టరు కన్నెబాబుగారిని నెల్లూరుకు రిజర్వు సార్జెంటుగా బదిలీచేశారట, బాబుగారికి బదులు ప్రేమయ్య వచ్చాడు. పేరు సార్థకంచేసుకోవయ్యా ప్రేమయ్యా.

నెల్లూరు టపా

తిక్కనజయంతి: కవికోకిల దువ్వూరు రామన్న అధ్యక్షతన 25 వ తేదీ సాయంత్రం జరుగుతుంది. తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు తన తండ్రిపేర జరిపే సారస్వత బహూకరణం తత్సందర్భంలో మధురకవి వేదుల సత్యనారాయణ శాస్త్రిగారికి జరుపుతారు.

• • •

కలెక్టరు ఆఫీసు ఆవరణంలో నాలుగు కోర్టులు, పది రివిన్యూ వగైరా ఆఫీసులున్నవి. పబ్లికుకంతా ఉపయోగించేది ఒక కొళాయిమాత్రమున్నది. మధ్యాహ్నం వందలకొలది జనం మూసుకారు. ఆ సమయంలో ఆ కొళాయికాస్త బందై కూర్చుంటుంది. దినదినం ప్రజలు పడే బాధలు వర్ణనాతీతం. కమీషనరుగారు మధ్యాహ్నంపూట దీనికి కొంచెం నీరు వదలిపెట్టిస్తే చలివేంద్రంపెట్టిన పుణ్యానపోతారు.

• • •

కె. యస్. గుప్తగారి సానుభూతిసభ గత 9 వ తేదీ వైశ్యవ్యాయామ కార్యాలయంలో ఓరుగంటిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగింది. గోపాలయ్య, ఆత్మకూరు గోవిందాచార్యులు, జవ్వాజిగుప్త, నైదా, పెమిటోలు మున్నగువారు మాట్లాడిరి. గుప్తగారిపేరుతో విశాల క్షమనివారణసంఘం యేర్పడి కొందరు విరాళాలు కూడ వేశారు. యీతత్కృషి దక్షిణసవైశ్యగారిది.

• • •

సుదర్శనమ్మగారి మహిళాసభ ద్వితీయవార్షికోత్సవం 24 తేది సా॥ 6 గం॥లకు జిల్లాకలెక్టరుగారి అధ్యక్షతన జరుగుతుంది(జాపితీఆసుపత్రికిచూద్దున) సుదర్శనమ్మగారి ఛాయాపటం బహిరంగపరచబడును మహిళామణులారా ! తామంతా విచ్చేయండి.

రేషన్ కార్డులు

మీవద్ద ఇప్పుడు ఉండే బియ్యపు బత్తెపుకార్డు 31—3—45 వ తేది తర్వాత చెల్లదు. 1—4—45 నుండి 31—3—46 వరకు చెల్లగం కొత్తబత్తెపు కార్డులు ముద్రించబడి సిబ్బందియు, మీకు పంచిపెట్టెదరు పంచిపెట్టు సంస్థకు చెందిన సిబ్బందిలో వొకరు మీ యింటికి వచ్చి మీకు క్రొత్త బియ్యపు బత్తెపు కార్డు యిచ్చునపుడు అది మీకు ముట్టినట్లుగా మీ వద్దకు అయిన తీసుకొనివచ్చే నమూనాలో వ్రాయవలసియుండును.

క్రొత్త కార్డు మీకందిన తరువాత దానిమీద మీరు సంతకముచేసి, తీసికొనవలసియుండును.

మీ ప్రాత కార్డుమీద చివరి బత్తెములను మీరు పుచ్చుకొన్న తర్వాత లేక క్రొత్తకార్డు మీద మొదటి బత్తెమును మీరు పుచ్చుకొనుటకు పూర్వము మీ పాత బత్తెపు కార్డును మీ చిల్లర వర్తకునకు ఇచ్చి వేయుడు. మీ పాత కార్డును మీచిల్లర వర్తకునకు యివ్వని యెడల రెండణాల రుసుము మీవద్ద వసూలు చేయబడును.

మీకు 1945 వ సం॥ మార్చి 31 వ తేదికి పూర్వము క్రొత్త బియ్యపు బత్తెపు కార్డు అందని యెడల, మీ సర్కిలు రేషనింగు ఆఫీసువద్దకు మీరు వెళ్లి దానిని పుచ్చుకొనుడు.

కలెక్టరు ఉత్తర్వు

ఇదివరకు "కలెక్టర్ స్టాటిస్టికల్ అసిస్టెంట్" అని వున్నచోట 'ధాన్యం కొనుగోలు ఆఫీసర్, తెనాలి, నెల్లూరు అసిస్టెంట్ ధాన్యం కొనుగోలు తహసీల్దార్, నెల్లూరు ధాన్యం రవాణా డిప్యూటీతహశీల్దార్' అని 8 వ ఫిబ్రవరిన తాము చేసిన ఆర్డరులో చదువుకోవలసి కలెక్టర్గారు ఉత్తర్వు చేస్తున్నారు. 1—4—45 నుంచి ఈ ఉత్తర్వు అమలులోకి వస్తుంది. ఈ విషయాన్ని తాలూకాలలోని వ్యాపారులందరికి తెలియజేసి, నెల్లూరు ధాన్యం కొనుగోలు తహశీల్దారుగారివద్ద పర్మిట్లు పొందవలసిందని తాసిల్దార్ యావన్మందికి తెలియజేయవలెనని కలెక్టరుగారు ఆజ్ఞాపించారు.

అవీ - ఇవీ

గంటవరం దేవాలయం మేనేజింగ్ట్రస్టీ యెలక్షన్ 24 వ తేది అసిస్టెంటు కమీషనరుగారి ఆధ్వర్యాన జరుగుతుందట.

• • •

"జీవకళ" యెడిటరు పి. వి. సుబ్బారావుగారి అపీలు 20 తేదికి వాయిదాపడింది. జామీనుమీద విడుదలకు 18 వ తేదీ ఉత్తర్వులయింది. రామగారక మరిద్దరు సవరు ఒకటింటికి 5 వేల రూపాయల జామీను యివ్వవలెనని ఉత్తర్వుచేసినారు. ఇంతవరకు ఎవ్వరూ జామీనుయివ్వలేదు.

• • •

సోమరంపల్లి యునియపాళెం పెద్దాసు దశరథ రామిరెడ్డి, ఆ వట్టాభిరామిరెడ్డి యిద్దరూ మరణించారు. ఆల్లుడిగోతెప్పయిన మాదర్లివారిపాళెం పొన్నలూరు రమణారెడ్డిగారికి మాసానుభూతి.

• • •

మాలాదుపేటలో వెంగాళమ్మ తిరునాళ్ల 22 వ తేదినుండి 27 వ తేదివరకు అట్టహాసోరుగా జరుగుచున్నది. 26 వ తేది నందిసేవ.

• • •

గొంతి రామమూర్తిగారు అధ్యక్షులు 19 వ తేదీన ఆత్తెగుంట చెర్వువద్ద తాటిబెల్ల మార్కెటింగ్ పరిశీలించారు. పరిశ్రమల డైరెక్టరు ఆరిరి వెంబవుండిరి. మంచి బావం వృద్ధిచేసే సంగతి (రాజమంద్రి) బావం పరిశ్రమల అసిస్టెంట్ డైరెక్టరు తెలియజేసినారు.

• • •

నోముల అప్పారావుగారిని 21 తేది చక్కెర రెడ్డిగారు రు. 300 లతో సత్కరించారు. భవన నిర్మాణానికి రు 1116 లు వాగ్దానంచేశారు. అప్పారావుగారు యీదినం గూడూరు వెళ్లుతున్నారు. ఇక పురాణం అక్కడ.

• • •

జిల్లాబోర్డు మీటింగు 27 తేది జరుగును.

• • •

నెల్లూరు విద్యార్థి కాంగ్రెసువారు విశాఖ ఉమ నిధికి రు 58 లు పంపారు.

వీరే మన యింద్రగంటిని రు 5 లతో సత్కరించారు ఉగాదినాడు.

కలెక్టర్ నిర్ణయం

ధాన్యం గరిష్ఠధరలు

	స్పెషల్	1. రకం	2. రకం	3. రకం
మ, 1-కి	6.13.6	6-4-6	5.13.6	5.7.6
బియ్యం:				
పచ్చివి	8.7.3	8.11.3	8.1.3	7.0.0
ఉప్పుడు	లేదు	లేదు	8.5.7	7.10.9

నేటి వెంకటగిరి పరిస్థితులు

— మా విలేఖరి.

చివరోడేలుగారు వెంబులూరుకువెళ్లింది. రెండు పుచ్చులు నిర్మించింది. ఈరెంటికి విషంలూని దానిపైన తేనెరుస్తుంది. గ్రామనక్కను పరవకులంపింది. నక్కబావగారు రెండు అమాయకపక్షులను తోలకొచ్చారు. అవిరెండు అమాంతంగా రెండుపుచ్చులలో మెతకాయుదుదూర్చి చిక్కాన్నవి. ఇంతలో వెనకనుంచి పెద్దపక్షులరచినవి. తోవేలు పుచ్చులు బెదుక్కానివెళ్లింది. నక్కబావపళ్లికిలించింది. ఎంత సంస్కారం వుంటేమాత్రం ఆయాజాతి దుర్గుణ మెట్లామాన్పగలం స్వామీ!

•

పెద్దనాయుడుగారు యీమధ్య కొందరు ఆమాయకరైతులలో తనకధికారంలేదనీ అధికారంవుంటే వుంచే ఒకనిమిషంలో పరిష్కరించేవాణ్ణని, యిప్పటికీ మించిపోయినదేమిలేదనీ, యిప్పుడైనా రైతులందరువెళ్లి కలెక్టరుతో రాజాసందు మానందు తకరర్లు యేమీలేవని వారు వెంకటగిరికి వచ్చినపుడు చెప్పివేశారంటే తర్వాత రైతులకంతా పట్టుకుచ్చుం పల్లాయిలు పెట్టించివేస్తాననీ యేమేమో మధ్యమాటలు పరిరించాడట. కాని 12 సంవత్సరాల నాయుడుగారి మాటలకు చేలుపోయి గొంతువరకు మునిగిపోయిన రైతులు యీప్రలాపాలకు పేలుపోలేదండి!

నాయుడుగారూ! గత పన్నెండేళ్లా సీవృత్తి దీపపై మండినవే! తమదినాల్లో రైతులకు ఎన్నిబాధలు ఎన్నికష్టాలు, ఎన్నియిబ్బందులు తలపెట్టించినవో చెప్పనలవిగాదుగదా? అలాంటప్పుడు మళ్లీ అనవసరంగా రైతులముందర వృథాప్రలాపాలు పనికేయిటాలవని యిప్పటికైనా తాము తెలిసికోవడం మంచిది. ఒక్కమాట. మీస్వార్థాలకానించి. మీ పెళ్లాంబిడ్డల కడుపు కూటికి రైతులను శాశ్వతదుఃఖంలో ముంచడంమాత్రం రౌరవాది నరకంసుమా :

•

19 వ తేది నాడు దివాణంనుంచి చిన్న పోలీసు గుదారంమీద కొన్ని కొన్ని ఈగలు వాలడం, అవే మళ్లీవచ్చి దువాణంమీద వాలడం, యేదో తంతు వున్నదని టౌనులో కలకలం బయలుదేరింది. ఇంతలో నగరి వాకిళ్ళ ముందరనుంచి వచ్చే గాలి దుమారంలో తుపాకులతో మందిమార్బలంతో వల్లెం మీదకు ఒక యెస్టేటు సైన్యం నడుస్తుందని యీ సైన్యం తమ చేలల్లోనికి వచ్చినప్పటికిన్ని ఆ పందులను, జింకలను కొట్టే రైతులను వేటాడుతుందని ఒక వార్తవచ్చింది. చివర ఏమీలేదులెండి.

•

త్వరలోనే తాలూకా రైతుసంఘమున్నూ, జిల్లా కార్యవర్గమున్నూ సమావేశమై చివరి పర్యాయం రాటీవిషయాలనుగూర్చి సదిసర్దయం చేల్చుకోవాలని రైతు లభిప్రాయపడుతున్నారు. ఇంతకంటే యీ వారంలో చెప్పతగ్గ విశేషాలేమీలేవు.

—

నేషనల్ సిరామిక్స్ బిల్డింగ్

పింగాణి మహోత్సవం

నేషనల్ సిరామిక్స్ ప్రారంభోత్సవ సమయంలో తీసిన గ్రూప్ ఛాయాచిత్రం. రెండవ వరుసలో మధ్యన కూర్చుని వున్నవారు ప్రారంభకులు శ్రీ కౌంటి రామమూర్తిగారు. వారికి కుడిప్రక్కన రెండవవారు పరిశ్రమల డైరెక్టరు అబ్బాస్ ఖలీలిగారు.

మన్ను, మనసు కలిస్తే పింగాణి

మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి, నెల్లూరు, మార్చి 19

శ్రీ కౌంటి రామమూర్తిగారు
గవర్నర్ అడ్వయిజరు.

కుమ్మరి సాధనమంతా మట్టితో. మన్ను, మనసు (సూక్ష్మబుద్ధి) రెండూ మైతే పింగాణి తయారవుతున్నది. మృణ్మయపాత్రలు, పింగాణి గిన్నెలు గల తారతమ్యము ప్రాపంచిక నాగరిక జీవనంలో గల విభిన్నాలకు సూచకము. ఈ విభిన్నతలు సమం కావలెను. అప్పుడే లోకంలో శాంతి చేకూరగలదు. మోటారుకార్‌లోని నాలుగుచక్రాలకు వేర్వేరుగా 'గేర్' వుంటే, బండి తిరగడం కష్టం. ప్రపంచాన్ని మోటారుకారుకు పోలిస్తే యూరప్‌చక్రం పెద్ద 'గేర్' లో వున్నది. ఆసియా చక్రం చిన్న 'గేర్' లో వున్నది. ఆఫ్రికాచక్రం యింకా చిన్నగేర్‌లోనే వున్నది. నాగరక జీవనంలో ఈ మట్టం సమంగా కుదరకపోతే చిక్కులు తప్పవు.

విజ్ఞాన రంగంలో ఇండియా మనుష్య నాయకమణియై వెలసింది. అట్లే నేడు ఆర్థికజీవనంలో నమరంగం నిర్మాణం కాగలందులకు నైతం ఇండియా దారితీయగలదని నా విశ్వాసం.

మన శ్రమశక్తితో వరులను దోచుకోవలెననే ఇచ్ఛ మనకు లేదు. శ్రమశక్తి-సంతృప్తి ఒకదానివల్ల ఒకదానిని పొందుతూ, హాయిగా జీవనం గడుపుకోవడమే మన ఆశయం.

పరిశ్రమ ఆదర్శం

ఇక మన పరిశ్రమలో మనం పాటించవలసిన ముఖ్య విషయములు రెండున్నవి. మంచిసరకును వుత్పత్తిచేయవలెను. ఉత్పత్తివ్యయం అల్ప మితంగా వుండవలెను. తక్కువఖర్చు అయితే, మంచిరకం సరకును ఉత్పత్తి చేయవలెను. ప్రయత్నిస్తే చేయగలం.

యుద్ధసమయంలో ఎటువంటి సరకైనా అమ్ముడు పోతుంది. అతర్వాత యూరప్‌నుంచి, దూరప్రాచ్యం నుంచి గొప్ప పోటీవస్తుంది. రావలెను. మననేర్పును కార్యదీక్షను, ఓపికలను పరీక్షించునదది. అందులో మనం ఉత్తీర్ణులం కావలెను.

కుమ్మరికి ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహం

చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వం గ్రామాలలోని కుమ్మరులను ప్రోత్సహించే ఉద్యమాన్ని ఆరంభించింది. కుమ్మరులు మంచి ఆవాలను నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం రవనపాయం చేస్తున్నది. కుమ్మరులకు మంచి పని నేర్పించే నిమిత్తం డిమాన్‌స్ట్రేటర్లను కొన్ని గ్రామాలలో ప్రభుత్వం నియమించింది.

పింగాణి ఫ్యాక్టరీలలోకి మానవ్యయుతుల్లను తర్ఫీదుచేసే టెక్నికల్ ట్రెయినింగుస్కూల్ ఒకటి చెన్నపట్నంలో 1944 లో స్థాపనమైవున్నది. స్కూల్ ఫైనల్‌వరకు చదివినవారికి అందులో ప్రవేశంవున్నది. గూడూరులో ఒక మాడెల్ పింగాణీ ఫ్యాక్టరీని నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వం ఏర్పాట్లు చేస్తున్నది.

మన దేశానికి యుద్ధానికి పూర్వం ఏటా ½ కోటి రూపాయల విలువగల పింగాణి, ½ కోటి రూపాయల విలువగల గాజుసామాను దిగుమతిఅయ్యేది. యుద్ధం ఐన తర్వాత మళ్లీ ఆ పోటీరావచ్చును గనక మనం మంచిసరకును ఉత్పత్తి చేయడంపై ధ్యానం లగ్నం చేయవలెను. ఇంతవరకు సరకు పోటీకి ఆగేదిగా లేదు.

1930 లో డి, సుందరవేలుపిళ్లెగారిచేత మద్రాస్ ప్రభుత్వం మట్టి రాతి పరిశ్రమకొరకై సర్వేచేయించింది. 1934 లో సర్వేనివేదిక వెల్వడింది. అనేక జిల్లాలలో పరిశ్రమకు కావలసిన వస్తువులన్నీ విరివిగా వున్నవని తేలింది. పశ్చిమకోస్తాలో పెంకుపరిశ్రమ ఏర్పడింది. గాజుపరిశ్రమ కొన్నిచోట్ల ఏర్పడింది. ఇప్పుడు పింగాణిపరిశ్రమకొరకై కృషిజరుగుతున్నది.

నెల్లూరు పింగాణిఫ్యాక్టరీ డైరెక్టర్ల నివేదికలోని అంశములను ప్రభుత్వం శ్రద్ధగా, జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేస్తుంది.

• నెల్లూరు నేషనల్ సిరామిక్స్ కంపెని ఉత్పత్తి ప్రారంభోపన్యాసం ఆధారంగా వ్రాసిన వ్యాసం.

నెల్లూరు నేషనల్ సిరామిక్స్ పింగాణిఫ్యాక్టరీ ఉత్పత్తి ప్రారంభోత్సవం అడ్వయిజర్ కౌంటి రామమూర్తిగారిచే 19 వ తేదిన జయప్రదంగా జరిగింది.

జనాబ్ అబ్బాస్‌ఖలీలిగారుగూడా సభకు హాజరైనారు. స్థానికంగా అధికార్లు, పురప్రముఖులు అనేకులు సభకువచ్చారు. (ప్రక్కన రామమూర్తి, ఖలీలిగారల ఉపన్యాసాలున్నవి)

తేనేటివిందు అనంతరం సభ పండిత సోముల అప్పారావుగారి ప్రార్థనతో కస్తూరిదేవి బాలికల గానంతో ఆరంభమైనది.

కంపెనీ నివేదికలో, వంటచెరుకుకు ఫ్యాక్టరీపడే బాధనుగురించి, గూడూరులో రాబోవు గవర్నమెంటుఫ్యాక్టరీకే జిల్లాలోని చైనాక్లేఅంతా ఉక్తమైతే ఇబ్బంది కల్గుతుందనీ నెల్లూరు ఫ్యాక్టరీకి అవసరాలను గుర్తించవలసిన సంగతిని గురించి వివరించబడినది. వీటిసంగతి శ్రద్ధతో గమనించబడునని అడ్వయిజరుగారు జవాబు చెప్పినారు.

పింగాణికంపెనీడైరెక్టర్ వి. బలరామిరెడ్డి బి. ఎస్. సి. గారి అభివందనముతో సభ ముగిసింది.

నేషనల్ సిరామిక్స్ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు శ్రీ అల్లారెడ్డి శంకరరెడ్డిగారు.

• నేషనల్ సిరామిక్స్ చరిత్ర

ఈకంపెనీ 21—5—1941 న రిజిష్టరైనది. ప్రథమ గిరిపట్నంలోని స్వంతగనిలో 1000 టన్నుల చైనాక్లే తీశారు. పరిశుద్ధంచేసిన చైనాక్లేను చాలాభాగం కోయంబుత్తూరుకు నూ, ఇతరత్రా గల బట్టల మిల్లులకు విక్రయించవలసినది నెల్లూరు జిల్లాలోని మైకాపాత్రలలో విస్తారంగా దొరికే ఫెల్‌స్పార్, క్వార్ట్జ్‌లూరి 1943 ను డి పింగాణి వస్తువులు చేయ సంకల్పించి, అందుకై భవనం, కర్మాగారం నిర్మాణం చేయడానికి ఉద్యమం ఆరంభమైనది. ఆముమునకు కొరకు ఒకబట్టీటికి తయారుచేశాము. లేబర్ సరిగా దొరకక కంట్రోలు వస్తువులు, మిషనులు సమయానికి దొరకక మధ్యలో ఎక్స్‌పర్టు (నిపుణుడు) మారిపోవడంచేత ఉత్పత్తి ఆలస్యమైనది.

ఇప్పటి కంపెనీ డైరెక్టర్లు: ఎ. శంకరరెడ్డి ఎం. ఎ. బి. ఎల్. మేనేజింగ్ డైరెక్టర్, వి. బలరామిరెడ్డి బి. యస్. సి., వై. రామచంద్రారెడ్డి, టి.వి సుబ్బారెడ్డి, పి. పోలారెడ్డిగారలు. ఆవరి కంపెనీకి ఇంజనీర్ పారనం జగన్నాథరావునాయుడుగారు బిల్డింగులు కట్టించి, యంత్రాగారం నెలకొల్పించినారు. ప్రస్తుతం కంపెని ఎక్స్‌పర్ట్ (నిపుణుడు)గావున్న యస్. జగదీశన్‌గారి సేవ అమూల్యమైనది. 15—2—45 న వారు కంపెనీలో చేరినారు. ఇండస్ట్రీస్ డిపార్టుమెంటు జిల్లా ఇండస్ట్రీస్ ఆఫీసర్ పి. పోలిరెడ్డి బి. ఎ. గారు పరిశ్రమను అమితంగా ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

• కంపెని నివేదికలోని కొన్ని ముఖ్యాంశములు.

• పింగాణి గిన్నెలు పల్కినవి!

జనాబ్ అబ్బాస్‌ఖలీలి I. C. S.
మద్రాసు పరిశ్రమల డైరెక్టర్.

ఫ్యాక్టరీలోని గిన్నెలు చూస్తుంటే, ఉమార్ ఖయ్యాం మరువు జ్ఞాపకంవచ్చింది. ఉమార్ గొప్ప శాస్త్రవేత్త, తాత్వికుడు. ఆయన ఒకసారి కుమ్మరి అంగడికివెళ్లి అక్కడికుండలను పలకరిస్తే, అవి తత్వాల, పరతత్వం చర్చించడానికి ఆరంభించినవట. ఇక్కడి పాత్రలు అట్లే కేవలం బ్రతుకుతెరువు మార్గం బోధిస్తున్నవి. ఆర్థికంగా పరిశ్రమ ఎదుర్కొనవలసిన చిక్కులు, ఇతరత్రావుండే అనేకమైన ఇబ్బందులను అవి సూచిస్తున్నవి. కాని దీక్షతో కృషి చేస్తే పరిశ్రమ వర్ధిల్లగలదు.

• నెల్లూరు నేషనల్ సిరామిక్స్ కంపెని ప్రారంభోత్సవ సమయంలో ఖలీలిగారి ప్రసంగములోని వార్తలు.

వంగభూమిలో ఆంధ్ర ప్రతాప ప్రదర్శనం

నిఖిల బెంగాల్ వ్యాయామాల పోటీలు నవుహాయిటంలో జరిగిందిటీవల. ఈ పోటీలో ఆంధ్రయువకుడు (వయ్యాయం ఎక్స్‌పర్ట్) హాపెసర్ డి. ఆర్. గోపాల్ 685 పౌనుల బరువు మోసి ప్రథమ బహుమానం పొందాడు.

ఈపోటీలో అమెరికా, చైనా ప్రతినిధులతో సహా మొత్తం 40 మంది పాల్గొన్నారు.

గుంటూరుజిల్లా రైతుమహాసభ

ఏప్రిల్ రెండవవారము గోవాడలో.

ఆచార్య రంగా, శ్రీమతి కమలాదేవి, తిమ్మారెడ్డి రాఘ, గిరిగారలనాహ్వానించారు.

గన్నవరంతాలూకా యువజన కాంగ్రెస్ మహాసభ

ఏప్రిల్ 1 తేది వుయ్యూరులో

అధ్యక్షులు:- శ్రీ బయ్య వెంకట్రాఘవగారు, ప్రారంభకులు:- శ్రీ గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు, పతాకోత్సవం:- డాక్టర్ జనాబ్ హుసేన్‌గారు (ప. గో. జిల్లా యువజనకాంగ్రెస్ ప్రెసిడెంటు) యువనాయకులైన వన్మ, భూపతి, వైనేపు, ప్రసాద్ ఇంకా పలువురు కాంగ్రెస్ పెద్దలనుగూడ ఆహ్వానించబడ్డారు.

జమీన్ రైతు

23—3—44 :: శుక్రవారం

బస్‌వర్కర్లకు దిక్కెవరు?

'బస్సు పుట్టిందోయ్ బాబు, బస్సుపుట్టింది' పుట్టినబస్సు ఇక పొమ్మన్నా పోదు. దానితో మనకు చాలా అవసరమున్నది.

దేశంలో 3 మొదలు 50 మైళ్ళలో గ్రామసీమలలో ప్రయాణ, రవాణ, వ్యాపార సౌకర్యాలు పెంపు కావడానికి బస్సుకన్నా లారీకన్నా ప్రయోజనకరమైన సాధనం మరొకటిలేదు. రైళ్ళు, పడవలు, ఓడలు ఎన్ని వున్నప్పటికీ, గ్రామీణులకు బస్‌సర్వీస్‌తో సమానంలేదు. ముందు ముందు ఇక్కడే మోటార్లను తయారుచేస్తాము. మారుమూల పల్లెలన్నిటినీ మార్కెటుకు దరిదాపుల్లోకి తీసుకువస్తాం.

చెన్నరాష్ట్రంలో ఈ (బస్) లారీ సర్వీస్ ప్రభుత్వం యాజమాన్యం క్రింద నడువవలెనని యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణసంఘం తీర్మానించిందని పాఠకులకు తెలిసినవిషయమే. ప్రస్తుతం రివిన్యూబోర్డు రెండవ మెంబరు సి. హెచ్. మాస్టర్‌మన్‌గారు యుద్ధానంతర పునర్నిర్మాణశాఖ కోదాటు, మోటార్ సర్వీస్ పరిశీలకులుగాకూడా వుంటున్నారు.

రేపు ప్రభుత్వం సర్వీసును తీసుకునేలోపుగా ఈనాడు వారు శ్రద్ధవహించి, పరిశీలించవలసిన సంగతులు కొన్నిగలవు. ఈ సర్వీస్‌లో నౌకరి చేసేవారికి ఆనౌకరి ఎన్నాళ్లు నిల్చేది ఖాయంలేదు. కండక్టర్లు ఎంతమందైనా వుంటారు. వాండ్లకు ఒక్కొక్కరికి ఎంతకాలం డ్యూటీఇస్తారో ఓనరు లేక మేనేజరు చిత్తం. మాకు తెలిసిన ఒకకండక్టర్ 7 నెలల 23 రోజులు నౌకరిచేయగా అందులో 3 నెలల 15 రోజులు బలవంతపు నాగా. ఇదొక కొత్త సమస్యబహుశా బలవంతపు నిరుద్యోగం. కారణం చెప్పకుండా నిల్పివేయడం ఓనర్లకు అతి సాధారణమైపోయింది. అదేమయ్యా అంటే 'అతిదుష్ప్రవర్తన' లాగున్నదా? చేయించుకున్నన్నాళ్లు నౌకరి చేయించుకుని, కడపట నౌకరి పొట్టగొట్టడం మంచి ప్రవర్తన అనిపించుకుంటుందా? తమతో బాధపడలేక ఒక నమస్కారంపెట్టి వెళ్లి, మరొక పట్నంలో ఒకసర్వీసులోచేరి మంచిపేరు సంపాదించుకుని, ప్రతికేవారి నోటికాడికూడు తీసివేయించడం మంచి ప్రవర్తనేనా? అక్కడనుంచి వెళ్ళి మరొక చోట నౌకరికి వెళితే, అక్కడాకూడా నక్షత్రకుడు ప్రత్యక్షమై, గంటలమీద నౌకరి ఊడపీకించి పనివారల పెళ్ళాం బిడ్డలను అన్నానికి అగచాట్లుపాలు చేయడం మంచి ప్రవర్తనేనా? 'సువ్వర్' అని నౌకరిని నడిరోడ్డులో నల్గురిలోదూషించడం మంచి ప్రవర్తనేనా?

Essential Service Ordinance క్రింద ఓనరు ఎవరినీ తగిన కారణంలేక నిల్పడానికి లేదు. నౌకరు నిల్చిపోడానికిలేదు. నౌకరు నిల్చినా హడావిడి హెచ్చు. ఓనరు నిల్పినా అడిగే దిక్కులేదు. ఆర్డినెన్సు నెల్లూరుజిల్లా సర్వీసుకు అమలు జరిగినతర్వాత కారణం చెప్పకుండా నౌకరిని నిల్పిన ఓనర్లను అదేమని అడిగిన పాపాన పోయినవారెవరున్నారు?

ఒక బస్‌సర్వీస్‌లో విరంతరం డ్యూటీయే. ఆఫ్ Off విరామం నాస్తి.

ఈ అన్యాయాలన్నిటినుండి, వర్కర్లకు రక్షణ ఒకటే. పనిలో చేరేటప్పుడు అతనికి సేవాపత్రం Appointment Order ఇవ్వవలెను. అందులో - జీతమెంత, అలవెన్సెంత, బత్తాయెంత, కారణంలేనిది నౌకరిచాలింపరాదు. తగినకారణంవుంటే ఇంతవ్యవధిలోగా నౌకరిలోనుండి బర్తరఫ్ జరుగును - అనే అంశములు వివరముగా వుండవలెను.

ఈ సూచన అమలుజరగకపోతే ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించే ఉద్దేశం సఫలంకాదు. వర్కర్లంతా నోటీసివ్వక ఎక్కడకు వెళ్లకుండా, ఒకేచోట వుండే. అత్యవసర సమయంలో అందరూ అధికార్ల అందుబాటులోకి వస్తారు. ఓనర్ల అత్యాచారాలకులోనై, నౌకర్లు పనివదలిపోతూవుంటేనో, పనిలేక తిరుగుతూవుంటేనో, వృత్తిమార్చుకుని, లేక మరొకచోట నౌకరికి చేరితేనో, ఆర్డినెన్సు వుద్దేశానికి భంగం కలగకతప్పదు.

ఈఆర్డినెన్సు అభిప్రాయంలోని అత్యవసర సమయం ఇకముందు రానున్నది. అందుచేత ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహించి, ఆర్డినెన్సు అనుమతించిన రూల్సుచేసి, సర్వీస్‌చేసేవారికి భద్రతను చేకూర్చవలసియున్నది.

అతిముఖ్యమైన ఒకసర్వీస్‌లో పనివారు అసంతృప్తిచెందివుండడం శాంతి, భద్రతలకు అమిత ఉపద్రవకరమైన విషయం. అన్నిసంగతులు తెలిసిన మాస్టర్‌మన్‌గారు ఈసర్వీస్ తనిఖీలో బాధ్యత వహించివుండడం చాలాసంతోషకరమైన విషయం. వీరి న్యాయదక్షత, కార్యకుశలత సుప్రసిద్ధము. (నెల్లూరుజిల్లా మేజిస్ట్రీటుగావుండి వీరు జమీన్ రైతులకు న్యాయంకలిగించి, కృతార్థులై, రైతులకు మరపురాని మేలుచేసిన సంగతి సువిదితమేగదా! మాస్టర్‌మన్ అగ్రిమెంటుకు భంగం కల్గించేగదా మళ్లీ జమీందార్లు పేదలను కొమక్కోవి తెచ్చుకుంటున్నారు!)

ఈ మోటార్‌లేబర్ సమస్యలోకూడా శ్రద్ధవహించి, ఓనర్ల నిరంకుశత్వమునుండి వర్కర్లను కాపాడేటందుకు కృషిచేస్తారని విశ్వసిస్తున్నాము.

ఇంతలోగా నెల్లూరుజిల్లా మేజిస్ట్రీటు ఆర్డినెన్సు ప్రయోగంతో చిత్తంవచ్చినట్లు నౌకర్లను నిలుపుదలచేసే ప్రయత్నాన్ని ఆపించవచ్చును. ఇకమీద విచారణ చేసేముందు, అధికార్ల సలగండే ఓనర్లు చేయరాదనే నియమాన్ని అమలు జరిపించగలరు. ఇది జరగకపోతే ఆర్డినెన్సు నిరర్థకమైపోతుంది. నెల్లూరుజిల్లా మేజిస్ట్రీట్ న్యాయపక్షపాతులని ఇదివరకే పేరుపడివున్నారు. జమీన్‌రైతుల పట్ల తాము చూపినసానుభూతినే బస్‌వర్కర్లయెడ నైతం ప్రదర్శించి, ఓనర్ల దౌర్జన్యాన్ని వదలింది సర్వీస్ పరిస్థితుల పరిమితిని నిర్ణయించడానికి పూనుకోవలెనని వారిని కోరుతున్నాము.

—

లోకాభిరామాయణం

—చండీ జగన్నాథం

సరిహద్దురాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్‌మంత్రిత్వం ఏర్పడింది. సారధి, సచివుడు అన్నదమ్ములిద్దరు అపూర్వనాయకుల దురంధరులు. వీరిద్దరి అకుంఠిత దేశసేవా పరాయణత్వం కారణంగానే ఆ పఠాణారాష్ట్రం కాంగ్రెసుకు నేటికీ కంచుకోటవలె నిల్చింది.

పరిపాలనలో అవినీతిని, ఆహారసమస్యలోగల చిక్కులను తొలగించే నిమిత్తం ఖాన్‌సాహెబ్ అధికారస్వీకారం జరిగిందని వింటున్నాము. సదభిప్రాయము, సత్క్రియ.

దీని ననుసరించి రాష్ట్రాంతరములందునాకూడా కాంగ్రెస్ మంత్రివర్గాలు నెలకొనవచ్చునా అన్నది అమితమైన ఊహాగానానికి దారితీసినది. ఈ సందర్భంలో ఒక విషమప్రశ్న మంత్రివర్గ నిర్మాతలను ఎదుర్కొంటున్నది. సింధులో రాజకీయ జీవితాన్ని కలుషంచేసిన ప్రశ్నే ఇది.

సరిహద్దున ముస్లింలీగ్ హయాం భ్రష్టమైపోయి మునుపటి కాంగ్రెస్‌హయాం తిరిగివచ్చింది. ఉత్తర రాష్ట్రంలో కోయలిషన్ (మిశ్రమ) మంత్రివర్గం ప్రస్తావన వస్తుంది. అక్కడమళ్లీ లీగ్‌పేచీ తయార్! మునుపు కాంగ్రెస్‌మంత్రివర్గంలో కాంగ్రెస్ సాహెబులకు తప్ప ఇతరులకు కాంగ్రెస్ మంత్రిమండలి చాపుటాక్రింద నిల్వనీడలేదన్నారుగదా అనే ఆగ్రహమే కదకు పాకిస్తాన్ పేచీక్రిందకు తేలింది; అప్పుడే గనక కొంచెం గడ్డదిగి సమరసభావంతో వర్తించి వుండెనా తగాదా సర్దుకుపోయేది అనివాదించే ప్రముఖవర్గం ఒకటి దేశంలో లేకపోలేదు.

రాజకీయానికి మతానికి ముడిపెట్టడం కూడదని తురుష్క దేశోద్ధారకుడు కెమల్‌పాషా ప్రతిపాదించిన సూత్రమేగనక, సంకుచిత దృక్పథాన్ని గుర్తించడంకూడదనీ, జాతీయ ముస్లింపంథాకే భంగకల్గించవలెనని కాంగ్రెస్ సంకల్పించింది. అట్లని ముస్లింలీగ్‌తో వైరం కల్గించుకోలేదు. రాష్ట్రీ అసెంబ్లీ ఎన్నికలలో లీగ్‌తో పొత్తుపైనంతవరకు కాంగ్రెస్ పోటీలు మానుకున్నది. మంత్రివర్గ నిర్మాణంలో లీగ్‌పై నిషేధం ఎందుకుండవలెను?—అని లీగ్ పక్షపాతులు ప్రశ్నించినవారున్నారు. ఈ విమర్శకులందరికీ సింధు శాసనసభలో కే. శే. అల్లాబక్షు సోదరుడు ఖాన్‌బహదూర్ మౌలానాబక్ష్ గావించిన ప్రకటనే సమాధానం.

ముస్లింలీగ్‌తో వచ్చే తకరార్ ఎక్కడనంటే లీగ్ ముస్లిమ్ రాజకీయ సంహమ్మదీయుడు, కాంగ్రెస్‌సాయెబు సాయెబేకాదు. దీనితో ఏమైపోతుందో చూడండి. జాతీయవాదాన్ని విశ్వసించి, అందుకోసం అల్లాడి ఆకులుమేసి, ఆత్మగౌరవం దక్కించుకున్న మహమ్మదీయులను ఒక్కుదృటిలో కాంగ్రెసు తుంగలోత్రొక్కవలసి వస్తుంది. ఇదికావిదు. అందుచేత కాస్త సహేతుకంగా ప్రాతినిధ్యం విషయమై లీగ్‌వాదించడం ఆరంభిస్తే, చిక్కువిడిపోతుంది. లేకుంటే తకరార్ తిరిగి సిద్ధం.

సింధులో ముస్లింలీగ్‌వైఖరి స్థిరమైతే, అదే దేశమంతటా వారవలంబించే వైఖరిఅయితే, సరిహద్దురాష్ట్రంలో అలెక్కన ఖాన్‌సోదరులిద్దరు లీగ్‌లో చేరిపోవాలె. అక్కడి కాంగ్రెసు ముస్లిములందరు నూటికి 90 మంది కాంగ్రెసుకొక నమస్కారంచేసి వెళ్లి జిన్నాసాహెబ్ శరణుజొచ్చితే సరిపోతుంది.

సరిహద్దురాష్ట్రంలో ప్రస్తుత మంత్రివర్గ నిర్మాణసూత్రమే కాంగ్రెసుకు ఖాయమైతే కాంగ్రెసులోచేరిన లేక చేరబోవుముస్లిములకే కాంగ్రెస్‌మంత్రివర్గాలలో స్థానంవుంటుంది!

ఈరెండుసూత్రాల కాఠిన్యం సళ్లిపోయి, రాజీమార్గాన వ్యవహారం జరగవలెనంటే, లీగ్ వితండవాదం పోవలెను. లీగ్ ప్రాతినిధ్యాన్ని కాంగ్రెసు గుర్తించింది, ఇకమీదకూడా తప్పకగుర్తిస్తుంది. కాని ముస్లింప్రపంచమంతా తమకేకట్టిపెట్టమంటే, ఏజాయితీకి దానికి శానాదూరంకనక అది వల్లగాదని కాంగ్రెస్ అనకతప్పదు.

శ్రీ రాజగోపాలాచారి, తదితరులకృషివల్ల లీగ్ చాపుటా మరింతపైకి ఎగరడంకాకుండా, ఒక్కరవమెట్టుదిగి ముస్లింలీగ్ కలిసివస్తే, అందరం సంతోషిస్తాము. • • •

సరిహద్దు మంత్రిమండలి నిర్మాణంలో ఇంకో ప్రశ్న ఇమిడివున్నది. కాంగ్రెస్ వర్కింగ్‌కమిటీ లేక గాంధీజీ అజ్ఞానుసారం రాష్ట్రకాంగ్రెస్ మంత్రివర్గాలు వర్తించక తప్పదుగనక, తమ్మఎన్నుకున్న ప్రజాప్రతినిధులకు, ప్రజలకుగాక కాంగ్రెస్‌నియంతలకు లోనైవుండడం శోచనీయం అని డూవ్‌లాండ్ దొరద్వారా బ్రిటిష్‌ప్రభుత్వం బహిరంగంగా విలపించింది. ముస్లింలీగ్ వ్యవహారంకూడా దీనిదృష్టిలో ఇంతే.

ఐతే ప్రజాభిప్రాయానికి కర్తలులేరా? 1985 ఇండియా గవర్నమెంట్ చట్టంప్రకారం ఏర్పడిన మంత్రులకంటె, ప్రజాసేవయే పైనందిన కార్యక్రమంగా గలవారికి ఎక్కువ ప్రజాప్రాతినిధ్యం లేదా? పైగా ఈమంత్రులు, వారూ ఒకేకూటానికిచెందినవారైనపుడు, వారిని నడిపించడానికి కాంగ్రెస్‌'నియంతలు' పూనుకోవడంలో దోషమేమున్నది?

చర్చిల్ కన్సర్వేటివ్ పార్టీసభకో తనపాలసీ సమర్థనీయమని చెప్పుకోవలసిన అగత్యం ఏమి వచ్చింది? అది పార్టీ 'నియంత'కు జవాబుచెప్పడం కాదా? కాంగ్రెస్‌మంత్రులు వర్కింగ్‌కమిటీకిబద్ధులై ప్రజాసేవచేస్తే, అది 'నియంత'లకు లొంగిపోవడం అవుతుందా?

కావలిస్తే, కాంగ్రెస్ వర్కింగ్‌కమిటీ పరిశీలనలో, నిర్ణయంలో పలానాలోపమున్నదని సూచించవచ్చునుగాని, దానిపరిశీలనే నియంతృత్వమంటే, నియంతృత్వం అనేమాటఅర్థమే వేరేచెప్పుకోవాల్సి వస్తుంది. • • •

సరిహద్దురాష్ట్రం జనాభాలంతాకలిపితే బొంబై, కలకత్తానగరాల రెంటిజనాభాకుసరిపోతుంది అక్కడి శాసనసభ్యులసంఖ్య 50. ఒక పెద్ద జిల్లాబోర్డుతో సమానం. నెల్లూరుజిల్లాబోర్డులోనే 42 దరు వున్నారు. పేరరతీల ప్రాముఖ్యంకొరకై ఈప్రాంతాన్ని మన పరిపాలకులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. క్రమంగా దానిని రాష్ట్రంచేసి, ఒక గవర్నరునువేశారు. ఈ రాష్ట్రానికి 8 మైళ్ల ఆవల పామీర్‌పీఠభూమిలో సోవియట్ రాజ్యంవున్నది. ఇదివరకు దొంగతనంగా రష్యాకువెళ్లేవాండ్లు ఈరాష్ట్రందాటి సరిహద్దులో పేదవు దే విమానంలో రష్యాచేరడంకద్దు. ఇప్పుడు దొంగతనంగానే పోవచ్చునుకోండి! నేడంతా ఓడలు బండ్లు, బండ్లు ఓడలై, దొంగలు దొరలు, దొరలు దొంగలై పోయినారుగా!

• • •

డ్యూక్ ఆఫ్ విండ్సర్ అభినవ సత్యహరిశ్చంద్రుడు! సత్యానికి, ధర్మానికి, న్యాయానికి కట్టుబడితే కదల్లేనేకాదు, వాస్తవిక ప్రపంచంలోకూడా చిక్కులుతప్పవు.

విండ్సర్ ఉదార హృదయుడు. పురోగామి. 'ఉదారచరితానాం తు వసుధైవకుటుంబకం' గదా! కనక అతనికి నల్ల, తెల్ల భేదంతెలియదు. మనుషులను గుర్తించే మానవుడేకాని, రంగునుబట్టి గుణగణాలను నిర్ణయించడం అతనునేర్చిన విద్యకాదు.

బహామాస్ దీవులలో (అమెరికా కోస్తావగల బ్రిటిష్ రాజ్యం) గవర్నర్‌పదవి లభ్యంకాగానే విండ్సర్‌దొర కొత్తచదువు చదువుకోవలసివచ్చింది. తెల్లవాండ్లను నెత్తినెక్కించుకుని, నల్ల నీగ్రోలను నాశనం చేయవలసినట్లు ఏర్పడింది. యుద్ధంవచ్చి, యూరోప్లు పీక (జలాంతర్గాముల బాధ) విపరీతం కాగా, ఈ దీవులలోనుండి ఎగుమతులుపోక, వ్యాపారం క్షీణించి, ప్రజలు తిండితిప్పలకు అమితబాధపడినారు. ఒక అర పౌనుల ఆహారంతెచ్చింది, కామితులైన నీగ్రోలకు కనీసం తిండి పెడదామని విండ్సర్ ఆలోచించారు. దుఃఖంలో మునిగిపోయినవుడు నీగ్రోలు పాటలుపాడితే, వారికోర్కెంతా అందులో వెల్లడిఅవుతుంది. చెట్లచాటున, పొదలమాటునవుండి విండ్సర్ నీగ్రో ఆక్రందన గానం విన్నారు. అతని నవనీతహృదయం కరిగి నీరైపోయింది. తక్షణంవచ్చి బహామాస్ శాసనసభలో అర పౌనుల ఆహారం సప్లయి బిల్లు కాంక్షణ చేయమని కోరినారు. శాసనసభ శ్వేతముఖులమయం. వున్నదంతా వుండగా కాకి బంగారం మొఖాలదేనా మాపపట్టిందిపుడు! అనిచెప్పి జాత్యహంకారంతో విజృంభిగిన 'తెల్లటి సభ్యుల మెజారిటీ శాసనసభలో విండ్సర్ ప్రతిపాదనను తిరగకొట్టింది. 'నేను ఆర్డినెన్సు' ప్రయోగించి, దీనిని శాసనంచేస్తా మమా' అని విండ్సర్ ఎదురుతిరిగినారు.

'ఇక ఈ పిడుగు అక్కడ వుంటే, రొంటమోసం రో' అని ఆలోచించి ఇంగ్లాండులో పెద్దలు బహామాస్ వెడలిరావలసిందని ఆజ్ఞాపించివుంటారు. పైకిమాత్రం విండ్సరే అమెరికాకో, కెనడాకో తన్ను పంపమని కోరినట్లూ, ఇంతలోగా సెలవుపెట్టి పారిస్ నగరంలో విరామంకోసం పోతున్నట్లు దిల్లబొల్లమాటలు నాలుగు తమచెప్పుచేతలలోని వార్తాసంస్థల ద్వారా ప్రకటిస్తూ ఆంగ్లప్రభువులు, శ్వేతముఖ పక్షపాతులు, లోకాన్ని మభ్యపెట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. • • •

నగరాలలో పౌర జీవనాన్ని కేంద్రీకరించడం కంటె, గ్రామసీమలవంటి చిన్న చిన్న కేంద్రములలో పౌరజీవనాన్ని వృద్ధిచేసి, పారిశ్రామికోద్యమాన్ని వికేంద్రంచేసి, స్థానికప్రాంతాలందు సౌభాగ్య నిలయాలను నెలకొల్పడానికి వృద్ధిచేస్తే, బాగుండదా అని ఆలోచించడం అవసరం—ఇది గాంధీజీచెప్పింది కాదు, కుమారప్ప మాటగాదు. ఆంగ్లదేశ సౌభాగ్యానికి ప్రాతిపదిక నిర్ణయించిన సుప్రసిద్ధ ఆర్థిక ప్రణాళికవేత్త సర్ విలియం బెవరిడ్జ్ ధోరణి.

గాలివాటం చూస్తున్నారుగదూ!

—

ఉగాది సందేశం

ఖర్చులు ఇకమీద నూరు మార్చిదికే లభ్యమవుతుంది: రూపాయికి కనీసం అర్ధణా వీలుపడగలమూలు (ఒకదిలప) విధిగాఇస్తేనే, అర్ధరుణస్థాపన ఆ. శా. ఆంధ్రశాఖ చరకానంపు ఉగాది సందేశం.

తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు:

రాయలసీమ ఇక రత్నాలసీమే!

— తూమాటిగాంధి. బి. ఏ.,

నీటి కరువువల్ల ప్రతిసంవత్సరం రాయలసీమ జిల్లాలలో క్షామాలు సంభవిస్తూవుండడం అందరి లోకానికి తెలిసినవిషయమే. రాయలసీమ జిల్లాలలో ముఖ్యంగా, ప్రత్తిపంటకు కావలసిన నల్లరేగడ ఎక్కువగావుంది. యీ రేగడ భూములకు కావలసి నంత నీటి సహాయం వుంటే ఏలాంటి పంటలు కూడా పండుతవి. సకాలంలో వర్షాలు లేనందువల్ల యీ ప్రదేశాల్లో అన్ని పైర్లు నాశనమైపోతున్నవి. మద్రాసు ప్రభుత్వంలో క్షామదేవతకు ఎప్పుడూ బలి గావడం రాయలసీమ జిల్లాలకు అలవాటై పోయింది.

1876 వ సంవత్సరం మొదలు 1938 వ సం॥ వరకు (క్షామాలకు) రూ 1,84,42,980 ఖర్చయింది పైకారణాలవల్లనే తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు అత్యావశ్యక మైంది. యీ ప్రాజెక్టుతో లెఖలేనన్ని మెట్టభూము లకు చాలినంత నీటివసతి కలుగుతుంది. వర్షాలు సకాలంలో లేకపోయినప్పటికిని పైర్లు పండుటకు అవకాశం కలిగింది.

కొన్నిసంవత్సరాలక్రితం ఆనకట్టలవీటితో కట్ట బడిన చెరువులు, తుంగభద్రానదికి యిరుప్రైపులా యిప్పటికీ చాలావున్నయి. మద్రాసు రాజధానికిని హైదరాబాదు ప్రభుత్వానికి హద్దుగాయీనది 194 మైళ్లు ప్రవహిస్తోంది. యీ 194 మైళ్లలోపుల దాదాపు 10 చెరువులు కట్టబడియున్నవి. యివన్నీ విజయనగ రపు రాజులకాలంలో కట్టబడినవే. యీవీటి సహా యంవల్ల యిప్పుడు సాగుబడిఅవుతున్నభూములు 1,61,834 ఎకరాలుమాత్రమే. తర్వాత 1859 వ సం వత్సరంలో, కర్నూలు-కడప కాలువకు కారకులైన సర్ ఆర్థర్ కాటన్, యీప్రాజెక్టును సృష్టించాలని ఎంతోప్రయత్నంచేశారు. తర్వాత ప్రతిసంవత్సరం క్రమేపి ఆందోళనలు జరుగుతూనేవున్నయి. 1901-1903 సంవత్సరంలో యిర్రిగేషన్ కమీషన్‌వారు రాయలసీమప్రజల నీటికరువును కళ్లారచూచి, యీ జిల్లాలను క్షామబాధనుండి విముక్తులను చెయ్యాలంటే యీప్రాజెక్టు చాలాఅవసరమని ఇండియా గవర్న మెంటువారికి ఒకనివేదికను సమర్పించారు, 'మల్లా పురం' వద్ద ఒకగొప్ప రిజర్వాయరు నిర్మించడం మంచిదని 1905 లో ప్రభుత్వానికి తెలియజేశారు కానీ కావేరి, కృష్ణా ప్రాజెక్టులతో గవర్నమెంటు దీనిని తలచుకోలేదు, 1927 వ సంవత్సరంలో మల్లా పురంవద్ద గొప్పరిజర్వాయరు నిర్మించడం మంచిదని స్పెషల్‌ఆఫీసరు ధృవపరిచారు. ఆచెరువులోనినీటిని మద్రాసు, మరియు హైదరాబాదు ప్రభుత్వాలు వుప యోగించుకోవచ్చునని గూడా సలహాయిచ్చారు. యీ విషయంలో మద్రాసు, హైదరాబాదు ప్రభుత్వాలు కలిసి మాట్లాడుకోవలసిన అవసరం యేర్పడింది. ప్రభుత్వాల రాయబారులు ఎన్నిమార్లు కలిసిమాట్లా డినా రాజీమాత్రం కుదిరిందికాదు, 1938 వ సంవత్స రంలో మద్రాసు, హైదరాబాదులమధ్య జాయింటు రిజర్వాయరును నిర్మించడానికి రాజీకుదిరింది. కానీ ఇరువర్గాల ఇంజనీర్లకు పొత్తుకుదరక కొన్నిసంవత్స రాలు ఆలాగేనిలిచిపోయింది.

మద్రాసు-హైద్రాబాద్-ఒడంబడిక:

ఇటీవల తిరుగా మద్రాసు, మైసూరు, హైదరా బాదులమధ్య చర్చలు ప్రారంభమైనవి. ఒడంబడిక మద్రాసు హైదరాబాదులమధ్య జూలై 1944 సం॥లో కుదిరిపోయింది. దీనితో 1938 వ సం॥ ఒడంబడిక రద్దుఅయినది.

షరతులు:— మల్లాపురంవద్ద రిజర్వాయరును నిర్మించుటకు తీర్మానించడమైనది. ఖర్చులు రెండు ప్రభుత్వములు సమానముగా భరించవలెను. యిరు పక్షలవారు రిజర్వాయరునుండి చెరి 65 వేల మిలి యన్ల ఘనపుటడుగుల నీటిని వుపయోగించుకో వచ్చును. పదిసంవత్సరాలవరకూ ఈకోటా ఈలాగే వుంటుంది. తర్వాత కావాలంటే మార్చుకోవచ్చును.

మద్రాసు గవర్నమెంటుకు అసులవ్వు దాదాపు 10 కోట్లు అంచనావేయబడింది. పూర్తిపని ఎనిమిది సంవత్సరాలు జరుగవచ్చును. కాని ఆరు సంవత్స రాలతర్వాత నీటివసతి కలుగుతుంది. బళ్లారి, కర్నూ లుజిల్లాలలో దాదాపు 4 లక్షల ఎకరాలు సాగుబడి అవుతుంది.

మల్లాపురం

బళ్లారిజిల్లాలోని హాస్పెటకు వుత్తరంగా మూడు మైళ్లలోవుంది. యీప్రదేశంలో నదికి రెండుప్రక్కల పర్వతాలున్నాయి. దాదాపు ఒక్కమైలు అలాగే వుంటుంది. ఈప్రదేశమే రిజర్వాయరు నిర్మించడా నికి అన్నివిధాల సరిపోయింది. ఇప్పుడు తుంగ భద్రకు అడ్డంగావెయ్యబొయ్యే (డామ్) కట్ట 8200 అడుగులపొడవు, 150 అడుగులఎత్తున వుంటుంది రిజర్వాయరు నిండుగావున్నప్పుడు 120, 683 మిలి యన్ల ఘనపుటడుగులనీరు వుంటుంది. మద్రాసురాజ ధానిలో గొప్పదని పేరుగాంచిన మెట్టూరు రిజర్వా యరుకంటే గొప్పదన్నమాట. నిలిచేనీరు 138 చదరపుమైళ్లు విస్తరించివుంటుంది. ఈ విస్తరించిన స్థలం బొంబాయి, మద్రాసు, హైదరాబాదు ప్రభు త్వాలకు చెందినది.

మద్రాసు రాజధానిలోనికి తీసే కాలువ 220 మైళ్ళ పొడుగుంటుంది. యీకాలువ కర్నూలుజిల్లా పత్తికొండ తాలూకా గోనేగుండ్ల గ్రామం వరకూ వస్తుంది. యీ కాలువవల్ల 294 లక్షల ఎకరాలు సాగుబడి కాగలదు. యీసాగు హాస్పెట, బళ్లారి, సిరుగుప్ప, ఆలూరు, ఆదోని, (బళ్లారి జిల్లా) పత్తికొండ, కర్నూలు (కర్నూలు జిల్లా) మొత్తం 36,000 ఎకరాలు తోట పైర్లు కూడా సాగుతవి. సంవత్సరానికి ఒక పంటకు మాత్రమే నీరు యివ్వ బడును.

ఉపయోగాలు

ఎలెక్ట్రిసిటీ సృష్టించడానికి బోలెడు అవకాశా లున్నాయి. క్రమేణా స్పెషల్ ఆఫీసరు వీటినిచూచి గవర్నమెంటుకు తెలియజేస్తారు. యీ ప్రాజెక్టు వల్ల మొత్తంమీద (మద్రాసు-హైదరాబాదు) ప్రభు త్వాల్లో క్షామాలు నశించిపోతవి. 1942-43 సంవత్సరంలోనే మద్రాసు గవర్నమెంటు రాయల సీమ క్షామనివారణకు 2½ కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టారు. ప్రాజెక్టు పూర్తి అయ్యేలోపల మళ్లీ క్షామంవచ్చిందంటే కూలీలు రైతులు ప్రాజెక్టుపనిలో చేరి తమ పొట్టగడుపుకోవచ్చును. ఇకమీద రాయ లసీమలో క్షామదేవత నాట్యంసాగదు. రాయలసీమ రైతులకు తుంగభద్రప్రాజెక్టు అమృతవర్షం!

సూచన

గతవారం (15–3–45 ఉగాది సంచిక) జమీన్ రైతు పత్రికలో ప్రచురించిన శ్రీ సి రాజగోపాలా చారిగారి "పిల్లిఅడుగుల జాన్సన్" వ్యాసం నేషనల్ ప్రెస్ సిండికేట్, బొంబాయి వారిచే సప్లయి చేయ బడినది. ఆవ్యాసముకు కాపీరైటు హక్కువుంది. National Press Syndicate, Bombay, Copyright.

బస్ పనివారల సమ్మె

బొంబై నగరంలో బి. ఇ. యస్ టి. బస్సు పని వారలు 19 వ తేదీ 1—30 గంటలకు పనిలోనుండి వెళ్ళిపోయినారు, కారణం: రెండంతస్తుల బస్సులలో పైటాప్‌లేని వాటిని నడపటంలో పనివేళల విష యంలోతమకు కొన్నియిబ్బందులున్నవనీ, అవి తొల గిపోయే నిమిత్తం తాము ఈపని చేయవలసివచ్చిం దనీ పనివారల వాదం.

నెల్లూరుజిల్లా బస్‌సర్వీసు

అక్రమమైన నిల్పుదలలు పనికిరావు

తగినకారణంలేకుండా నిర్వాహకులచేసే వద్దతిని యూనియన్ సర్వశక్తులు వినియోగించి ప్రతిఘటి స్తుంది. యూనియన్ నోటీసుకు ఇంతవరకు రెండు కేసులు వచ్చినవి. రెంటిలో ఓనర్లు నిజంగ్రహించి న్యాయంకల్గించడానికి సిద్ధపడినారు. ఓనర్లందరు కూడా ఇదేవిధంగా న్యాయం వహిస్తారని వూను కుంటే, ఓనర్లకు, నౌకర్లకు ఉభయులకూ మేలు.

మూడవకేసు మొండికెపడింది. అధికార్ల జోక్యం కల్పించుకోక తప్పనిస్థితి ఏర్పడింది. ఈకేసువివర రాలు వచ్చేవారం.

పొరపాటు

యునైటెడ్‌బస్ సర్వీస్‌లో డియర్నెస్ అలవెన్సు ఇచ్చేది అబద్ధమట. ఖ్యాటీలోజీతంమాత్రం, ఓనర్లు అనగా మేనేజర్ మెచ్చి దినానికి రు 0-7-0 బోనస్‌గా ఇస్తారట. అనగా విరామం off రోజున ఈబోనసు ముట్టదు. అది ఇచ్ఛికవలెవని లేదట. మేనేజ్ మెంట్ యిష్టాయిష్టాలపైఆధారం. తెలియక మునుపు ఈబోనసును డియర్నెస్ అలవెన్సు అని పేర్కొ న్నాము. అది మాపొరపాటు.

మహమ్మద్ అబ్దుల్‌సలాం, కార్యదర్శి,
నెల్లూరుజిల్లా మోటార్ లేబర్‌యూనియన్

క్లీనరును కొట్టిన కేసు

యునైటెడ్ బస్‌సర్వీస్ లిమిటెడ్ (నెల్లూరు) ఆక్టింగ్ మేనేజరు 17 వ తేదీన తమ్మ తలపై, మెడకట్టుమీద కొట్టి గాయపరచినాడని క్లీనర్. వి సుబ్రహ్మణ్యం 19 వ తేదీన మేజస్ట్రేటుకోర్టులో కంప్లెయింట్ వదవేసినారు.

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్‌కోర్టులో
So. 353/1944.

వాది: నెక్కంట్రపు అమరా గురవయ్య
ప్రతివాదులు: 1, కాశిబట్టు పెద్దగారు వగైరా
1 లో ప్రతివాది క్రాపబూడి పెద్దిగాడికి—

యీనెంబరున వాది నెక్కంట్రపు ప్రోనోటు దాకీకి వగైరాలువయిన తెచ్చిన దావాలో సీలతేవ లను తెలుపుటకు 3—4—1945 తేదికి వాయిదా వేయ బడినది. గాన ఆక్షేపణను నదరుతారీఖున పైకోర్టులో తెల్పుకోవలెను. లేనియెడల పరోక్షమున తీర్మానించ బడును.

వి. కె. సుబ్బయ్య
వాది ప్లీడరు, 18-3-45

కనిగిరి డిస్ట్రిక్టు మునసబు కోర్టులో
Sc. 146/39 E.P. 560/44.

2 వాది: అచ్యుత దానమ్మ
2 ప్రతివాది: జగర్లపూడి సుబ్బరామమ్మ

2 ప్రతివాది అనేవారికి యీనెంబరు డిక్రీలో వాది అగు అచ్యుత యల్లారావు చనిపోయినందున తల్లి దానమ్మ వాద్ని అనన్ని 2 వ వాదిగా చేర్చ వలసిన్నీ కోరుచూ దరఖాస్తు దాఖలు చేసినందుకును వాద్ని నోటీసును, హేతువు నోటీసును, 10—4—45 తేదికి వాయిదావేసినారు. యిందువిషయమై మీకే మైనా ఆక్షేపణయున్న నదరు తేది పగలు 11 గం టలకు యీకోర్టుకు హాజరై తెల్పుకోవలెను.

కనగవరపు సత్యనారాయణ,
16—3—45 2 వాది అడ్వకేటు.

ఇంకనూ ఉబ్బసమా?

నీకు ఇంకను ఉబ్బసమున్నయెడల "శీఘ్రంగా నయమగును" "తప్పక తగ్గించును" అనేక మాయ మందుల ప్రకటనలవలన ఏల మోసపోయెదరు?

"శ్వాస-హారి"నే ఉబ్బస నివారణకు డాక్టర్లు నిర్ణయిస్తారు. ఇదికేవలం పైపైలక్షణాలు పైనే కాక మూలకారణంపైనే పనిచేసే వర్గమగునది చికిత్స మొట్టమొదటి మోతాదు తగిలేటప్పటికి గొంతుకలోని గురక, ఊపిరి ఆడకపోవటం మాయమవుతుంది. నీవు నిశ్చలంగా నిద్రిస్తావు: బాగా తిని అరిగించుకుంటావు క్రమంగాపోయిన ఆరోగ్యం కుదురుకుంటుంది. ఈలోగా నీ ఊపిరి తిత్తులకు మంచిబలం కలుగును. ఉబ్బసరోగము నిన్ను పూర్తిగా విడిచిపెట్టిపోవును.

3,6,12 డౌన్సుల సీసాలు. రు 3—0—0, రు 5-12-0, రు. 10 ల ఖరీదుకు మంచి కెమిస్టు లందరివద్ద దొరుకును.

మద్రాసు స్టాకిస్టులు:—
మెసర్సు: అప్పా & కో. బైనాజాపురోడ్డు,
.. శ్రీ క్రిష్ణన్ బ్రదర్స్, తంబుచెట్టివీధి,
.. అమృత రత్నాకర ఫార్మసి.
గోవిందప్పనాయక్ వీధి,

తయారుచేసేవారు:
డాక్టర్ పురోహిత్ ఫార్మసీ, కొల్హాపూర్.

PUROHIT
SHWAS-HARI

డాక్టర్ పెంచల్స్
చర్మ రంజన్
సమస్త చర్మవ్యాధులకు వుప యోగింపుడు.
చర్మరంజన్ డిపో. నెల్లూరు.

దుర్గలకోటా పశ్నలు
5 ప్రశ్నలు వ్రాసి కవరులోయుంచి సీలువేసి పంపిన దేవీమహిమచే ఫలితములు వ్రాసి మీ కీ కవరునహా పంపుటకు రు 2—0—0. సంవత్సరఫలితం నెలలవారికి 3—0—0.
—మేనేజరు
మల్లాప్రగడ రామారావు. తెనాలి.

పాత్రుడుగారి బాలసంజీవిని (Regd)
పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును
డాక్టర్ పిళ్లా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్,
11, దక్షిణమాడవీధి, మైలాపూరు, మదరాసు.
కుంభకోణము బ్రాంచి: 7, సారంగపాణికోవిల, తూర్పువీధి.
తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి: 15, పుగళియపిళ్లైవీధి, తెప్పకుళం. P. O.
అన్ని మందులషాపులలోను దొరకును.

కమ్యూనిస్టు సుభాషితములు

— కోలనార్ —

నూతన పంథా

"మన నూతనపంథా మూలంగా మనిమాంద్యం కన చేస్తే ప్రభుత్వం తప్పక మనరాజకీయ ఖైదీలను వదలి పెడుతుంది."

—రాష్ట్రీయ సర్క్యులర్ నెం. 13 ది 17—12—41

వదలిపెట్టి యింకా జైళ్లలో మగ్గుతుండిరాయా? లయాచితంగా దొరుకు "ఖైదీలాయుక్త రాకా"ను అలపియడుకుంటుంటారా మరి!

గాంధీజీపై అభాండం

"రాజకీయ ఖైదీలయెడ ప్రభుత్వ మవలంభించే విధానాన్ని గాంధీజీ యెన్నడూ ఖండించలేదు. ఈ సందర్భములో ఎంత చిన్న ఆందోళనైనా అది జాతీయ పోరాటానికి దారితీస్తుందని కాంగ్రెసు నాయకత్వం భయపడి పూరుకుంది. జాతీయ గౌరవాన్ని తన వర్గ స్వార్థమునకు బలిచేస్తుంది.

పార్టీ లెటర్ నెం 15 ది 20 జూన్ 1941.

గాంధీజీ హృదయమే రాజకీయ ఖైదీలు. అటు వంటప్పుడు వారిపట్ల ప్రభుత్వపద్ధతిని గాంధీజీ యెన్నడూ ఖండించలేదనటం కన్న అభాండముందా? అది గోబెల్సుతలదన్నిన యీ కలియుగ హరిశ్చంద్రులకగును.

ఇక ఆందోళన విషయంలో. కాంగ్రెస్ భయపడినమాట అబద్ధమేగాని. కమ్యూనిస్టులుమాత్రం రాజకీయ ఖైదీల విడుదలకు "అర్జీలు చిత్తుకాగితాల బుట్టదాఖలౌతాయని" 1941 లోనే గుర్తించియూ. తామే 1942 అనంతరంగూడ అర్జీలే దాఖలుచేశారండి. చేయించారంటే. వారి బుద్ధి గడ్డితిన్నదన వచ్చు జాతీయ గౌరవాన్ని మాస్కో సమ్మోహితులై ప్రజాయుద్ధానికి బలితీయారనటం అసత్యం కాదుగదా?

యునైటెడ్ ఫ్రంటు జిత్తు

"కాంగ్రెస్ నాయకత్వం యెడల విముఖతగల్గిన వారిని మిలిటెంటుగా ఆర్గనైజ్ చేయాలి"

ఆ దే లెటర్‌లో 'కాంగ్రెస్ కమిటీలు: యునైటెడ్ ఫ్రంటు'

కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకులందరినీ ఒకటిగా ఆర్గనైజ్ చేయాలని 1942 లో అన్న పటువ్వారగారికి 1941 లోనే దోవచూపారన్నమాట! భేష్! ఐతే మార్క్సిస్టు దూరదృష్టి!

అటుతరువాతగే కాంగ్రెస్ వాదులు యినైన 'కమ్యూనిస్టు కాగిలి' అంటే యేమిటో తెలుసుకుంటారా?

—

కోనేటిపురం సభలు

—

రేపల్లెతాలూకా కాంగ్రెస్ సమితి ఎన్నికలు కోనేటిపురములో జరిగినవి. అధ్యక్షులు యార్లగడ్డ శేషయ్యగారు, ప్రధాన కార్యదర్శి కొండూరి శీతారామయ్యగారు. సహాయ కార్యదర్శి పూడిపెద్ది మల్లారావుగారు. పిదపగాక 8 గురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులును, తంగిరాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారిని ఆఫీసు సెక్రటరీగాను ఎన్నుకొన్నారు.

కోనేటిపురంలో మాతా కస్తూరిబా గ్రంథాలయ, విద్యాలయప్రారంభోత్సవములు తే 24—2—45 దిని జరిగినవి. విద్యాలయ ప్రారంభోత్సవమును శ్రీఆర్య నాయకంగారు. గ్రంథాలయ ప్రారంభోత్సవమును శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణపంతులుగారున్నూ జరిపినారు.

పై సందర్భాలలో శ్రీమతి వల్లభనేని శీతామహలక్ష్మమ్మగారి అధ్యక్షతను గొప్ప స్త్రీలసభ జరిగినది. ప్రముఖ కాంగ్రెస్ వాదులంతా చాలామంది వచ్చినారు. 15 బస్తాల అన్నప్రదానం విరివిగా జరిగినది. గ్రంథాలయ, విద్యాలయముల నడుపుటకు ప్రసిద్ధిగా శ్రీగొల్లపూడిశీతారామశాస్త్రిగారు, శ్రీ వేమూరి నారయ్యగారు, శ్రీమతి పాలాటి రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు ఎన్నికైనారు.

ఆంధ్ర రైతాంగ విద్యాలయం.

ఏప్రెల్ 15 నుండి నిడుబ్రోలులో

ప్రిన్సిపాల్ : ఆచార్య రంగా

విద్యార్థులుగ చేరగోరువారికి సూచనలు.

1. దరఖాస్తులు మార్చి 31 లోగాపంపాలె.

2. దరఖాస్తులతోపాటు కాంగ్రెస్ ఆసెంబ్లీ, కిసాన్ కాంగ్రెస్, విద్యార్థి కాంగ్రెస్, యువజన కాంగ్రెస్, మహిళా కాంగ్రెస్ నాయకులలో ఎవరో ఒకరి శిఫార్సు పత్రం విడిగా పంపవలెను.

3. విద్యాలయం నడుపబడు ఆరు వారాలకు భోజనం, టిఫిన్ ఖర్చులకుగాను రు 23/-లు అగును. దరఖాస్తులతోపాటే రు 15/-లు అడ్వాన్సు పంపాలి.

4. విద్యాలయ క్రమశిక్షణకు బద్ధులైయుండవలెను.

నన్నపనేని వెంకటసుబ్బయ్య

ఆంధ్రరాష్ట్ర కిసాన్ కాంగ్రెస్ కార్యదర్శి

(విద్యాలయ వ్యవహర్త.)

కంభం రైతుల కడగండ్లు

కర్నూలుజిల్లా కిసాన్ కాంగ్రెసు ప్రధానకార్యదర్శి ఈడుల బలరామిరెడ్డిగారు కంభంతాలూకాలోని మాగాణి ప్రాంతాలలో పర్యటనజేసి మాగాణీరైతుల యిబ్బందులనుగూర్చి యిట్లుప్రకటించుచున్నారు:—

కంభంచెరువుక్రింద సుమారు 9000 ఎకరాల మాగాణిభూమి సాగుచేయబడుచున్నది. కాని రెండవ పైరునాట్లుకూడా అయిపోవస్తున్నవిగదా, ఇంతవరకు రైతులకు పొలాలకు వేసుకోటానికి వచ్చిన ఎరువులు, బంతిపట్టాలు లేనందువల్ల ఎంతోయిబ్బందులు పడుతున్నారు. మొత్తం తాలూకాల్లో 50 జతల బంతిపట్టాలు ఎట్లు రైతులందరికి సరిపడునో అర్థంగాదు. కాబట్టి యికమీదనైనా వెంటనే విరివిగా బంతిపట్టాలు సప్లయిచేయాలి. కెమికలు ఎరువులు సప్లయిచేయక పోగా, సాధారణంగా సప్లయిచేయవలసిన వేరుశనగ పెట్టుగూడా కంట్రోలుధరలకు మిల్లుయజమానులు అమ్మనందువల్ల చాలామందిరైతులు ఎరువువేయడమే మానుకున్నారు. పచ్చిలకు ఎరువుకు యివ్వవలసిన శ్రీపర్మిట్లుకూడా సరిగాయివ్వక రైతులను నానాయిబ్బందులు పెడుతున్నారు. అధికారులు మాత్రం అధికాహారోత్పత్తిచేయండి అనే ఉపన్యాసాలు చేయుటమే విచిత్రంగాయుంది. ఇక మీదనైనా శూన్యదృష్టినిమానుకొని ప్రభుత్వము వెంటనే రైతుల యిబ్బందులు తీర్చాలని కోరుచున్నాను.

—

పునాదిపాడు

విద్యార్థి కాంగ్రెస్ వర్కింగ్‌కమిటీ సమావేశంలో సభ్యులు స్వయంగా రు 15/ లు విరాళం వేసుకొని దాన్ని విశాఖ కరువునిధికి పంపారు. కె. యస్. గుప్త మరణానికి చింతిల్లుచు వారి కుటుంబముకు సానుభూతిని ప్రకటించారు.

వనుకవెల్లి యువజన పఠనమందిరమున సభ్యులెల్లరు శ్రీ సుగ్గులప్పారావురెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద సానుభూతి సభ జరిగింది.

ఈడ్పుగల్లులో కె. యస్. గుప్తగారి దశావహము 14 వ తారీఖున ఆంధ్ర జాతీయ హిందీ విద్యాలయము వారు జరిపారు.

పీరులపాడు

ఫిబ్రవరి 26 నుండి పీరులపాడులో యువకాంగ్రెస్ కార్యవర్గసభ్యులు రాత్రిపాఠశాల నడుపుచున్నారు. 25 మంది విద్యార్థులు రోజూవస్తున్నారు.

పీరులపాడులోని యువజనకాంగ్రెసు యువకులందరు మహాశివరాత్రినాడు విశాఖజిల్లా కరువుకు 11-0.0 లు వసూలుచేసిపంపారు.

కృష్ణాజిల్లా యువకాంగ్రెస్ మహాసభ

ప్రథమ కృష్ణాజిల్లా యువజనకాంగ్రెసు మహాసభ ఇదివరలో ప్రకటించినట్లుగా జమిడింటమప్రకారం జరుగదు. ఏప్రెల్ నెలలో బెజవాడతాలూకా గొడవర్రుగ్రామంలో జరుపుటకు ఏర్పాట్లుజరుగుచున్నవి

పిడుగురాళ్ల.

పల్నాడు తాలూకా పిడుగురాళ్లగ్రామ యువజన కాంగ్రెసువారు ఉత్తర విశాఖజిల్లా కరువుకుగాను రూ 25 లు వసూలుచేసి, మార్చి 7 తేదీన ఉత్తర విశాఖజిల్లా కిసాన్ కాంగ్రెస్ కరువునివారణ కమిటీ కార్యదర్శియగు శ్రీ కె. హరికృష్ణచౌదరిగారికి పంపిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర అంతర్రాష్ట్ర వివాహసంస్థ సత్తెనపల్లెలో మార్చి 17 వ తేదీన నిర్మాణమైనది. ఆర్. రాధారావుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. జిల్లాలలో ప్రచారము చేయడానికి కొందరు ప్రచారకులను నియమించడమైనది. కె. వెంకటరెడ్డిగారి అభివందనములతో సభ ముగిసింది.

బందరు కార్మికసంఘ సభను తోట నరసయ్యగారికి సన్మానంజరిగింది. ఇటీవల జన్మించిన ద్వితీయపుత్రుని బాలవీరునిగా దేశానికి ఉగాది కానుకగా సమర్పిస్తున్నానని సభలో నరసయ్యగారు ప్రకటించారు. నరసయ్యగారి దేశసేవ అమూల్యంగదా!

జమీన్‌రైతు చందా:

సంవత్సరానికి	5—0—0
అర్థ సంవత్సరానికి	2—12—0
విడి ప్రతి	0—1—6

కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి

పక్షవాత నివారిణి డిపో.

మా "భువనేశ్వరి గుళికలు" (రిజిష్టర్డు)

పక్షవాతం, శుక్రవాతం, చచ్చు, తిమ్మెర్లను త్వరలో గ్యారంటీగ కుదుర్చును. డా॥ కాకర్ల కామాక్షయ్యగారి ఫోటో ట్రేడ్‌మార్కుగల ఔషధము మాత్రమే వాడుడు. ఇంతకు మించినది ప్రపంచములో లేదు.

8 రోజులకు ఔషధముల సెట్ రూ. 7—0—0. ప్యాకింగ్ పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

కాకర్ల వెంకటప్పయ్య,

నేటివ్ డాక్టరు, పక్షవాత స్పెషలిస్టు,

183 కాకర్లవారివీధి, నెల్లూరు.

కామినియా నూనె (రిజిష్టర్డు)

శిరోజములకు, మెదడుకు అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు తలనూనె.

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును. తలను, మెదడును చల్లపరచి, వెంట్రుకల మొదళ్లను గట్టిపరచును. శిరోజములకు అందమును కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తిపరచును.

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిష్టర్డు)

ఆకర్షణీయమును ప్రజానురంజకము నగు ఈ వాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరును మీ సహవాసులును ఆనందము నొందుడు.

సువాసన నొసగుటయందు అసమాన ప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీవాసన ద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేరుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టు ప్రక్కలనెల్ల ఘుమ ఘుమ మనోహర వాసనను వెదజల్లును.

శుభ్రమైన అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

సోల్ ఏజంట్లు: ఆంగ్లో - ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, బొంబాయి, 2.

బిడ్డ ఆరోగ్యమునకు

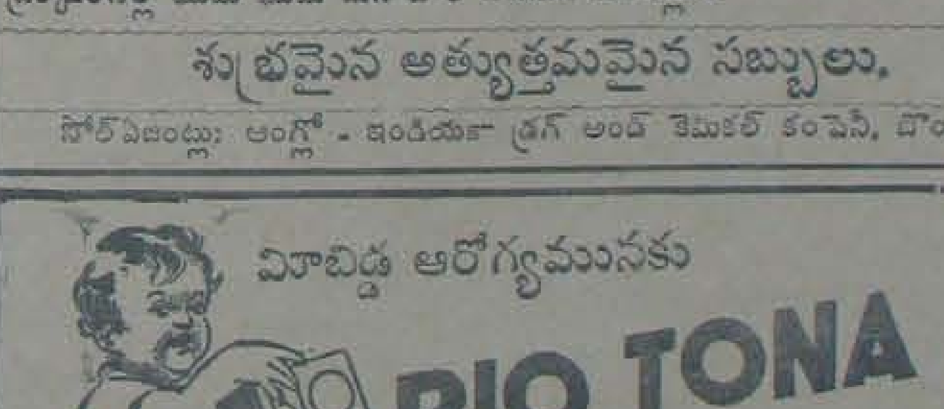

BIO TONA

బిడ్డల ఆరోగ్యము బలము అభివృద్ధి చేయుటకు మరియు మంచిటానిక్, మెందిపడుచుండు ముద్దుబిడ్డల మందు.

ROY & CO BOMBAY

నెల్లూరులో ప్రసిద్ధిగాంచిన యం. కె. కోరాగారి

దంతములు కట్టు ఆసుపత్రి.

కృత్రిమదంతములు ఒక్కొక్కటిగాగాని, పూర్తిసెట్టుగాగాని కట్టబడును.

పండ్లు కట్టుటయేగాదు, దంత - చిగుళ్ళ చికిత్సగూడ చేయబడును. చెడినపండ్లు బాధలేకనే సునాయాసముగా తీసివేయబడును.

డా॥ యం. కె. కోరా, ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

* ఈవారంలో *

సరిహద్దు మంత్రివర్గపు చిక్కంలో కాంగ్రేసు మహాతిదూర్భషం

సరిహద్దురాష్ట్రంలో ముస్లింలీగ్ మంత్రివర్గం అంతర్ధానమైంది. సరిహద్దుగాంధీతమ్ముడు డాక్టరు ఖాన్ సాహెబ్ ప్రధానమంత్రిగా కాంగ్రేసు మంత్రిత్వం ఏర్పడ్డది. తాను మంత్రిపదవి స్వీకరించగానే తన రాష్ట్రంలో ఖైదీలుగావున్న తనఅన్న సరిహద్దుగాంధీ అబ్దుల్ గఫర్ ఖాన్, మున్నగు నాయకులను వెంటనే విడుదలచేశారు.

అదిచూచి బొంబాయి, మధ్యపరగణాల శాసన సభ్యులంతా తమరాష్ట్రాల్లోగూడా మళ్లీ ఎందుకు కాంగ్రేసు ప్రభుత్వాలు ఏర్పడగూడదు? అని విచారిస్తున్నారు?

సరిహద్దురాష్ట్రీ కాంగ్రెసుమంత్రివర్గ నిర్మాణానికి అసలు ప్రధానాచార్యుడు గాంధిగారి ఆశీర్వాదం వున్నదా, లేదా, అనేది ప్రశ్న? అయన్ని అడిగితే ఒక్కొదినవవ్వునవ్వుతూర్చున్నారు. ఈనవ్వు, లక్ష్మణదినవ్వుమాదిరి పలుఅర్థాల స్ఫురింపజేస్తున్నది.

ఈ సందర్భాలగమనిస్తే ముందునుంచే లొట్టలు వేస్తున్న మన పాతమంత్రిన్నీ, గాంధిగారి వియ్యంకుడున్నూ అయినటువంటి రాజగోపాలాచారిగారు గ్వాలియర్‌నుంచి మేఘాలమీదదూకి మద్రాసుమంత్రివర్గానికి గ్రౌండుప్రిపేర్ చెయ్యరామరి?

కాని మనమే తుమ్మడం మనమే తధాస్తను కోవడమేగాని ప్రభుత్వ మెత్తడమేమీ కనిపించదు. ఒక్క తీగ అంగూ దాలో పలకా కపు లట్టుకోలేము. అదీగాక మద్రాసురాష్ట్రీ పరిస్థితులువేరు. తూర్పున పొట్టివాడిమీదకు యుద్ధజ్వాలన తీవ్రంగా సాగించనున్న యీ సుముహూర్తంలో మన మంత్రిత్వం గబ్బుబట్టి బైటికిరావలసిందేగాని, మనఆటలు ఏమాత్రం సాగనివ్వటోడు. కావున తెద్దునాకి వ్రతం చెడుదుకొనే దానికంటె వ్రతంచెడకుండడం మమ్మాటికీ మేలు!

ఆంధ్ర యూనివర్సిటీని సాంబమూర్తి ఢీకొన్నాడు.

మహర్షి సాంబమూర్తి - కాదు, ఫీల్డుమార్షల్ సాంబమూర్తిగారు ఆంధ్రదేశంలో ఒక ఘటుపైన విగ్రహం. అర్థాయుష్యుగారికి రాచకీయ వాతావరణం ఎగిరిపోకుండా దాని అధిరోహించి నిలబెట్టే భీమబలుడు. గత మంత్రిత్వ నిర్మాణ సమయాన ఆంధ్ర సముద్రంలో చెలరేగిన తుఫాన్ను అపోశనంజేసిన అగస్త్యమహర్షి. సరే! అసమాన త్యాగధని—

ఈ సాంబమూర్తిగారు కట్టమంచి రెడ్డిని పడగొట్టడానికి ఆయురదారై సంరంభంగానిరువక్రమిస్తున్నారు. ఈ పక్ష సేనానాయకుడు: పదాన్యసేనదిన్న పిఠాపురాధీశ్వరుడట! సేనావాహిని రెడ్డిగారిచేత దెబ్బలు తిన్నవాళ్లు, అవజ్ఞత పొందినవారు, ఆశాభంగులు, మున్నగు కార్యతంత్రజ్ఞులట. 24 తేది యుద్ధముహూర్తం.

ఈ సమయంలో ఆంధ్రదేశ క్షేమాన్ని గమనించి మనం చేయవలసిన మన కర్తవ్యమేమిటి?

యూనివర్శిటీబాలిక నిన్నమొన్న పుట్టింది. ఇంకా శైశవావస్థలోవుంది. కొంతకాలం ఉత్తమ విద్యాపారంగతుడు, స్వతంత్రుడు, పరిపాలనాదక్షుడైన తండ్రి చేతుల్లో అనిగిమెనగి, విద్యాబుద్ధులు గరచి, ప్రౌఢమై కీర్తి ప్రతిష్ఠల నార్జించవలసియున్నది. ఈస్థితిలో కేవలం వ్యక్తి ఈర్ష్యాసూయలను జొప్పించక, సమష్టి క్షేమాభిలాషతోనే యీ కార్యాన్ని సమాలోచించడం ధర్మం.

కావున యీ యుద్ధరంగంలో నిలబడ్డ రెడ్డి, సాంబమూర్తిగారల మధ్య ఆలోచిస్తే రెడ్డి సమర్థుడు. స్వతంత్రుడు, విద్యాధికుడు, యీరంగంలో ఆరితేరినవ్యక్తి. సాంబమూర్తిగారు సైన్యాధిపతిగావుండి నడపవలసినవాడుగాని, రణరంగంలో నిలబడి రణన్ని సంధించవలసినవాడుగాదు. అదిగాక వృద్ధుడు, అనారోగ్యుడు, కళ్లు ఏమాత్రం కనపడవు. ఒకవిధవిధపించవలసిందేగాని తాను స్వయంగా పదవదానికి పీలులేదు.

సాంబమూర్తిపంటివారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగదా అని కొందరనుకుంటున్నారు. అది పొరపాటు. కాంగ్రెసు అసెంబ్లీ ఎన్నికని నిలపలేదు. పైన శాస్త్రీయ సాంబమూర్తిగారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగూడా కారు. అటిగాక కొంతకాలంవరకు ఈ సంస్థలో రాచకీయ వాసన ప్రొప్పించకుండేనే మెరుగు. కావున యీ తరుణంలో ఎలెక్షనులేకుండా రెడ్డిగారిని ఎన్నుకోవడంగాని, లేక విధిలేక ఎలక్షనే జరుగవలసి వచ్చేయెడల తప్పక రెడ్డిగార్ని ఎన్నుకోవడంగాని మంచిది. యూనివర్శిటీ సభ్యులారా! చివరకు వ్యక్తిద్వేషంతో చేసిన మారెక్కుట్టు చేస్తారేమో జాగ్రత్త!!

ఆంధ్ర - కస్తూరీబానిధి

అనంతపురం	84,301—10—10
బళ్లారి	8,979—0—0
చిత్తూరు	24,358—5—0
కడప	20,383—0—0
తూ. గోదావరి	53,705—1—0
గుంటూరు	36,663—0—0
కృష్ణ	174,781—12—5
కర్నూలు	8,778—0—0
మద్రాసు	9,774—0—0
నెల్లూరు	25,112—13—0
విశాఖ	64,751—0—0
ప. గోదావరి	16,785—0—0
మొత్తం	529,307—0—0

ఈ మొత్తాన్ని మనఖాతాన జమవ్రాయించాలని కేంద్రసంఘంవారు.

సింధులోగూడా 7 గురిని

సింధురాష్ట్రిప్రభుత్వం కాంగ్రెసు మంత్రివర్గంగాక పోయినా 7 గురు కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులను నిర్బంధంనుంచివదిలి గౌరవాన్ని దక్కించుకొన్నది.

బి. వి. గోపాలకృష్ణరావు అస్తమయం

బొడ్డికూరపాటి వెంకటరంగకవిగారి సుపుత్రులు గోపాలకృష్ణరావుగారు మద్రాసులో 19 తేది దివంగతులైరి. ఒక ఉత్తమ ప్రవర్తనుణ్ణి మద్రాసు ఆంధ్రసభేగాదు, ఆంధ్రదేశంగూడా గోల్పోయింది.

చిమూరు, అష్టిఖైదీలు మరణదండన వాయిదా

పై నిర్బంధితుల మరణదండన 20, 24 తేదులలో జరుగవలసియుండెను. రాజుగారికి పెట్టుకున్న విజ్ఞప్తి తీర్మానమయ్యేవరకు రాజప్రతినిధి వాయిదా యిచ్చారట. "మొలకఃటిదుఃఖంలో మోకాలిబంటి సంతోషం"

చినగంజాంలో బాపట్లతాలూకా రైతుమహాసభ

బాపట్లతాలూకా 8 సా॥ కాంగ్రెసు మహాసభ ఏప్రెల్ నెలలో చినగంజాములో జరుపుటకు ఈదిగువవారు ఆహ్వానసంఘముగా ఏర్పడిరి.

కోమల్లి శ్రీరాములు, బొడ్డు యల్లమంద, కోమల్లి సుబ్బరామిరెడ్డి, ముస్నం అంజనేయులురెడ్డి, రాధాక్రిష్ణరెడ్డి, ముస్నం నాగమాడేశ్వమ్మ, ఆళ్ల కోటిరెడ్డి, నిదర వెంకటప్పారెడ్డి, ద్వారం వెంకటరెడ్డి, బొడ్డు వెంకయ్య, గాలి వోబులరెడ్డి, మున్న కోటిరెడ్డి (పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంటు) కోమల్లి వెంకటప్పారెడ్డి, కోట శ్రీరాములుగారలు, యింకా కొంతమంది పుర ప్రముఖులు. వీరందరూ ప్రచారము చేస్తూ అప్పుడే చందాలవసూలుప్రారంభించిరి.

వైద్యం

స్వస్థవృత్తము

పులగుండ్ల నరసింహశాస్త్రిగారు,

ఆయుర్వేదాచార్య.

క॥ మానసిక వ్యాపారా
ధీనముకై జరుగుచుండు దేహక్రియలున్,
గాన శరీరారోగ్యము
మానస నైర్మల్యమున సమగ్రతగాంచున్.

గీ॥ దేహమెంత బలిమి చేకూర్చియు, మన
శ్శుద్ధిలేక, పూర్ణ సుఖములేదు.
దట్టిదేహ మొరుల కహితమై జీవించు
విష ఫలంబు లిచ్చు వృక్షమట్లు

గీ॥ కాన మానసంబు కాయంబునుం గూడ
నిర్వికారవృత్తి నెగడి నపుడె,
ఆరయు గౌరయుతేమ యారోగ్య మగునని
యాదరమున బలికె నార్యవాణి.

టీచరు కావలెను

గూడూరుతాలూకా నాయుడుపేటబోర్డు దిలమత్రాల పంచాయతీబోర్డుస్కూల్లో పనిచేయుటకు ఒక టీచరు కావలెను. జీతం సెకండరీ గ్రేడైతే

నెం 1-కి జీతం 20—0—0 }
యుద్ధఅలవెన్సు 10—0—0 } 30—0—0

హయ్యరుగ్రేడయితే

నెం 1-కి జీతం 15—0—0 }
యుద్ధఅలవెన్సు 10—0—0 } 25—0—0

యివ్వబడును. వివరములకు:

ప్రెసిడెంటు.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు
గుండాల పేరారెడ్డి
చిన్నబజారు - నెల్లూరు.
మకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారు చేయబడి యున్నవి. లేనివి ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

కుష్ఠు, బొల్లి
వగైరా మేహవ్యాధులు, తెగ, పవాయిద్యాదులకు. గ్యారంటీచికిత్స, క్యాటలాగు ఉచితము, జి. వి. రెడ్డి, ప్రొప్రయిటరు, వి. రెడ్డి & కో., (రిజిష్టర్డు) గోపాలపురం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

7,500 నయమయినవి
టాన్సినాల్
TONSINOL

కత్తి కోతలేని మందు
40 దినములకు రు. 8. 20 దినములకు రు 5.
పోస్టుఖర్చులు వేరు.
టాన్సినాల్ అన్నిచోట్ల దొరకును.
టాన్సినాల్ లెబరేటరీ,
53, గోవిందప్పనాయకన్ వీధి, మద్రాసు.
బ్రాంచి: 2/15, పీటర్సురోడ్, మైలాపూర్.

మదనమంజరి మాత్రలు

మదనమంజరి ఫార్మసీ,
నెల్లూరు: ఆర్యాఫార్మసీ: ట్రంకురోడ్డు
కావలి: ఓరియంటల్ స్టోర్సు

పక్షవాతమునకు-
PARALYSIS CURE (Regd)
మా మందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. అవ్యాధి బాధనుండి మిమ్మల విముక్తులచేస్తుంది. దిగులు పడనవసరంలేదు. వారం మందు రు 7—0—0.
డాక్టరు దొమ్మా కేశవులు
(పక్షవాత స్పెషలిస్టు) సంతపేట - నెల్లూరు.

నెల్లూరులో గొప్ప వస్త్రాలయం.
శ్రీ
దివాకర స్టోర్సు
ట్రంకురోడ్డు, : : నెల్లూరు.

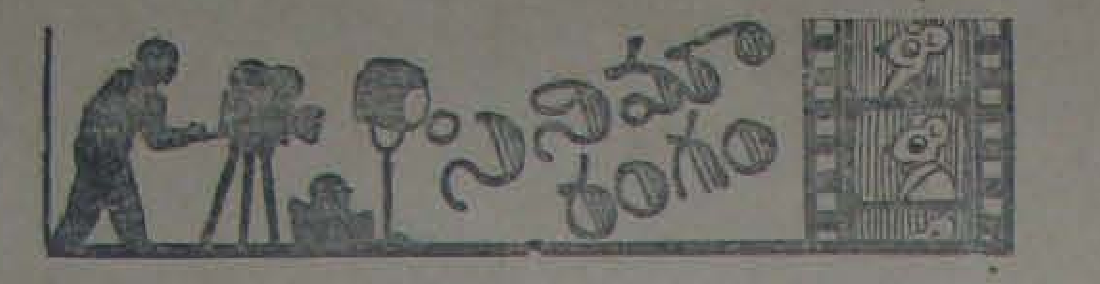

కాంచనమాలకు మనస్థిమితం లేనిది నిజమేను.

కాంచనమాలకు మనస్థిమితం లేని దన్నిగూర్చి పలువురు పలువిధాల అంటున్నారు. ఆమెకు మతి భ్రమణం అబద్ధమని, వాహిని అగ్రిమెంట్ల ప్రకారం నటించడం యిష్టంలేక దొంగయెత్తులు యెత్తున్నదని అంటున్నారు. విచారిస్తే వదంతులకు, యదార్థానికి చాలావ్యత్యాసం కనిపిస్తున్నది. ఈ విషయంలో మొదటినుంచి కాంచనమాలయొక్క మంచిచెడ్డల విచారిస్తూ, ఆమెకు గార్డియన్‌గాగూడా వ్యవహరిస్తున్న తెనాలి వకీలు సంపూరు శేషాచార్యులవారు విశ్వరు పోస్టులో ప్రకటించిన కొన్నిభాగాలను యీ క్రింద వివరిస్తున్నాము. దీన్నిబట్టే ఆపోహలు తొలగిపోగలవు.

శేషాచార్యులగారి ప్రకటన.

"....వెంకయ్య(కాంచనమాల భర్త) ఆరోగ్యస్థితి రోజురోజుకి విషమిస్తున్నది. ఇంతలో మద్రాసు ఖాళీచేయవలసి వచ్చినందున వెంకయ్యను రాజమండ్రి కాపడోలనుకు తీసుకవెళ్లాము. అతను బ్రతకడని డాక్టరు చెప్పారు ఆసుపత్రిలో వుంచడానికిగూడా డాక్టరు యిష్టపడలేదు. ప్రియుడు బ్రతకడని విన్నప్పటినుంచి కాంచనమాలకు అధైర్యం హెచ్చింది. 1942 అక్టోబరులో వెంకయ్య మరణించినాడు. అప్పుడు కాంచనమాలకు మతిభ్రమణం కలిగింది, అదిమొదలు ఇప్పటివరకు ఆమెకు మనస్సు స్థిమితపడలేదు. మందు తీసుకొమ్మని నేను, ఆమె స్నేహితుడు, తలిదండ్రులు, బావ, చెల్లెండ్రు, ఎంత చెప్పినా ఆమె వినిపించుకోవడంలేదు. సరిగ్గా తిండి తినదు. మనుష్యులతో మాట్లాడదు, నిద్రపోదు. ఆమెను సరైనదారిలో పెట్టాలని ఎంత ప్రయత్నించినా లాభంలేకుండావుంది."

వాహినీవిషయం:— "వాహిని ఆమె క్షేమాన్నికోరుతున్నారు. ఆమె ఆరోగ్యంగావుంటే అంతే చాలు అంటున్నారు.........కాంచనమాల మతిభ్రమ విషయం విన్నంతనే ఆమెను పరీక్షించడానికి డాక్టరు శంకున్ని మీనన్నుగూడ పంపారు. బెంగుళూరో, మద్రాసుకో చేర్చమన్నారు. ఎంత ఖర్చయినావారే తామే భరిస్తామన్నారుగూడా"

పై లేఖతో ఆమె స్థితిగతులు పాఠక లోకానికి తెలియగలవు. ఇకనైనా యీ పుకారు తొలగడం సంతోషము. అఖిలాంధ్రలోక ప్రేమవాత్సల్యాలు చూరగొన్న అభిమానతార 'కాంచనమాల'కు అచిరకాలంలోనే ఆరోగ్యం లభించుగాక.

— ఫిలింవార్తలు —

పాదుక ఆంధ్రదేశంలో విజయ యాత్ర సాగిస్తున్నది.

* * *

గొల్లభామను సి. పుల్లయ్య డైరెక్టు చేస్తున్నారు.

* * *

'స్వర్గసీమ' ఫూటోకాస్మెంట్ స్వర్గసీమ ప్రయాణానికి సుముహూర్తం నిశ్చయిస్తున్నది.

* * *

పుష్పవల్లికి కొత్తపంథాంగంలో ఉన్నతి. అందువల్లనే జెమినీలో జీతము, అగ్రిమెంటు, పొడిగించారు. నిగ్రహలక్ష్మము అయింది

* * *

నెల్లూరులో 'రామరాజ్యా'ను యిరగబడి చూస్తున్నారు.

భక్తగోరకుంభార్ ఫెల్ పండు ఓమోస్తరుగా వుంది.

క్రొందిపర్ల కాంగ్రెస్ సమితి శ్రీ వంతమనేని శివలింగయ్యగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై నూతన సంవత్సరానికి కార్యవర్గాన్ని ఎన్నుకోవడమైనది. శ్రీ మోగలూరి సత్యనారాయణ అధ్యక్షులుగను. శ్రీ నిమ్మలపాటి వెంకటప్పయ్య కార్యదర్శి, మరి 4 గురు సభ్యులు.

నాటకాల పురాణం

చిత్రగుప్తుడు.

ఖిల్జీ రాజ్యపతనం.

నెల్లూరు నటులు 17 తేదిన ప్రదర్శించారు. నాటకంలో ఖిలీరుపాత్ర చాల వుత్తమోత్తమంగా పోషించబడ్డది. దివరిదాకా కమల కేవలం దోషిగానే కనుపించింది. కథలో కమలకుజరిగిన ఘోర దురంతాలను స్మరణకుతెచ్చివుంటే ప్రేక్షకాళికామె యెడ సానుభూతి గలిగేది. రచనయొక్క పుష్టిలానికే వ్యతిరేకంగా జరిగిందనుకుంటాను.

కమలపాత్రధారి మనచెన్నూరు ప్రథమ ఆటిచెన్ను మహోన్నతంగా కపించింది. అల్లావుద్దీన్ ఓరుగంటి కొండయ్యగారు: ఇతను దొరస్వామి శిష్యుడు. యీనాడు చేయగల్గినంత చెయ్యలేకపోయినా చక్కగా నటించగలిగిన వ్యక్తి. యితడు యెందుకో చాలరోజులనుండి రంగస్థలంమీద కనుపించడు:

ఖిలీరుపాత్ర తూములూరు శివకామయ్య ధరించాడు. యితను సినిమానటుడు. అరితేరినచెయ్యి. యీనాటి కథలో నాకు కొన్ని అనుమానాలున్నవి. తీరికున్నప్పుడు తెలుసుకొందాములే. మొత్తానికి బాగానే నటించాడు. కపూర్ గాదేపల్లి రామయ్య వేశాడు. యీ సినిమానటుడు యే పాత్రధరించినా అప్పటంగా వుంటాడు. అదేం ఖర్మో యీనాడుమాత్రం నాకళ్లు కాయలుకాచినవి. గడవరి బుచ్చి-శ్రీరాములుశ్రేష్ఠి గారట. యింతమాత్రపుశ్రేష్ఠి యిక్కడ దొరక్కపోయినాడా: బలదేవు పాత్ర రామానుజాచారి ధరించాడు. ఇతని గానానికి అభినవ నారదుడని మురిసిపొయ్యావాణ్ణి. ఇతని శారీరసంపత్తుకాస్తా దీనాభజల్లా హేమదేవతకు దర్శించవచ్చారు. దేవిదాస్ కేసరి వెంకట్రామయ్య ఇప్పటిలో వున్నా యేమీలోటు గన్పట్టలేదు. అల్లీ కేసరి కృష్ణమూర్తి స్థానం దాసున్నాడు. బలదేవు తల్లి బూరుగపల్లి మువ్వాలికవరకు మహారాష్ట్రీ మాతృదేవతగనే కనిపించాడు. మోహియా లక్ష్మీకాంతం, మోహియాగా చూచినపుడు నాకేం నచ్చలేదు. ఇరానీగా వేషం మార్చిన తర్వాత వేషం, భాష, నటన, గానము, చక్కగానే వుండినవి. దేవల, కమల కూతురు, కాంతకుమారి నటించింది. పాటలో కొంతదూరం లాక్కొచ్చిందిపాపం. మొత్తంమీద నాటకం మువ్వాతికభాగం రక్తికట్టిందని నా యభిప్రాయం.

ఇరానీ, తన ప్రతీకారం ప్రియునిమీద చూపక తన ఆత్మ సమర్పణతో అంతమొందించినందున యీ పాత్రను కవి మహోచక్కగా పోషించాడు.

* * *

తారాశశాంకం 24 వ తేది కొత్తహాల్లో పూర్వపు నటులేనట. ఆనాడు మహోచక్కగావుండినదని ప్రేక్షకులన్నమాట. కళా పిపాసుల వాంఛమీద మళ్లీ వేస్తున్నామని వారి ప్రకటన.

* * *

31 తేది గ్రాంట్సువారు బుద్ధి మతీ విలాసం ప్రదర్శిస్తారట మనోజ్ఞంగా.

* * *

నెల్లూరు తార సుబ్రంహ్మణ్య కుమారి 7 వేలకు కొత్తయిల్లు కొన్నదంటోయ్.

మూలవ్యాధి

మూలవ్యాధులు, భగందరాలు, బాటీలు ఎంతకాలాన్నుంచివున్నా, ఏ పరిస్థితిలో వున్నా, అవశేషములేకనే త్వరలో నెమ్మది చేయబడును.

డాక్టర్: ధనంజయనాయుడు,

కొండాయపాలెం - నెల్లూరు.

కిసాన్‌సభ - స్వామీజీ

అఖిలభారత కిసాన్‌సభ అధ్యక్షపదవికి స్వామి సహజానంద రాజీనామా ఇచ్చివేరట. కేంద్ర కిసాన్ కౌన్సిల్ కార్యాలయాన్ని వారితపార్టీపై ప్రవేశించ దర్ల తీసుకొని, అఖిలభారత కిసాన్‌సభ వ్యవహారాలన్నీ కనుకొకేటరనారని అన్ని రాష్ట్రసంఘాలకు తెలియజేశారట. కాని కొన్ని యింత్వంతేని, కార్యదర్శి నాయకత్వమున కలకత్తాలో కేంద్రకిసాన్ కౌన్సిల్ సమావేశమైంది. కాని వారంతరిసైన క్రమశిక్షణచర్య తీసుకున్నారు. మార్చి 14 లోపు బీహార్ తప్ప మిగత రాష్ట్రసంఘాలు ఏవిగూడ కోటాలు చెల్లించకున్న అ. భా. కి. సభలో వాటికి ప్రాతినిధ్యం లేదనిగూడ ఆయనప్రకటించారు.

బజారుధరలు

పాతమొలగొలుకులు		150	0	0
కొత్త మొలగొలుకులు		142	0	0
రాగులు		160	0	0
జొన్నలు		200	0	0
సజ్జలు		210	0	0
వులవలు	తూము 1-కి	12	4	0
పిల్లిపెసర	..	10	0	0
పెసర		18	0	0
మినుములు		20	0	0
నువ్వులు		20	0	0
చింతపండు కొత్తది	వీ. 1-కి	0	12	0
బంగారు సవర (మద్రాసుధర)		50	8	0
వెండి ధర తు. 1-కి		1	5	0

కొవ్వలి

బాలకాంగ్రెస్‌సభ్యులు ఉగాదినాడు శ్రీ ఆంజనేయస్వామి దేవాలయములో సమావేశమైనారు. నూతన సంవత్సరమునకు బాలకాంగ్రెస్ అధ్యక్షులుగా దుగ్గిన రఘునాధరావుగారిని, కార్యదర్శిగా నేపనేని రామకృష్ణారావుగారిని, కార్యవర్గసభ్యులుగా వెంపాటి మాణిక్యాలరావు, మాగంటి మల్లికార్జునరావు, మొటపర్తి నారాయణ, వెలమాటి రమేశచంద్రచౌదరి, వల్లపల్లి సుబ్బారావుగార్లను ఎన్నుకొనిరి.

లండన్‌లో వైస్రాయి

(మొదటిపేజీ తరువాయి)

రము విషయమై కాంగ్రెసు మనసును ప్రకటించుటుందంటున్నారు.

కాంగ్రెసు వర్కింగ్ కమిటీ సభ్యులు, తదితరులు నిర్బంధంలో వుండేటంతవరకు, ఇప్పటి ప్రతిష్టంభనను అంతమొందించాలనడం ఉపయోగంలేనిమాట. అని గాంధిజీ 20 వ తేదీన బొంబాయి క్రానికల్ విలేఖరితో చెప్పినారు.

కొన్నివారాలపాటు వేవెల్ లండనులో సంభాషణలు జరిపి, ఇండియాతో 'రాయబారం' నడుపుతాడని ఆశించబడుచున్నది. శుభస్య శీఘ్రం. గౌరవప్రదమైన రాయబారముకు సదా కాంగ్రెస్ సుముఖమే.

కాని అమెరికా పత్రికాప్రకటనలో "క్రిప్సుప్రతిపాదనల బునాదిపై రాజీ" అనుధోరణివుంది. అమాటే ఖాయమైతే వేవెల్ రాయబారము రూపాంతరమందిన క్రిప్సుసూచనలై, వేవెల్ ప్రయాణం వృథా ప్రయాసౌతుంది సుమా! ఈసారైనా చర్చిల్ వివేకంగల్గి భారతస్వాతంత్ర్యమును గుర్తిస్తూ ఇరుపక్షములకు గౌరవకరమైన సూచనలు చేయుగాక! [illegible]

క్రీమర్ & స్నేమువ్యాధులను గ్యారంటీగా నయముచేసే దాయానవ్యాధులనన్నిటి నయముచేసే

టెక్ష్‌లి మందులు

వాడుడు

[illegible]

నోటీసు

O. S. 661/43. I. A. 113/45.

పిటీషనరు (వాది): కర్రి సుబ్రహ్మణ్యం మైనరైనందున next friend అవ్వ కర్రి విశాలాక్షమ్మ.

రెస్పాండెంట్లు: 1. పేదూరు లక్ష్మణస్వామి.
2. అల్లూరి రామస్వామిశాస్త్రి భార్య వెంకటసుబ్బమ్మ
3. పెద్దూరి సుబ్బయ్య.

పై నెంబరులో రెస్పాండెంట్లను దావాలో పార్టీగా చేర్చుటకు పిటీషన్ దాఖలుచేయగా సదరు పిటీషన్ మీదనున్నూ, దావాలోనున్నూ కోర్టువారు నోటీసు వుత్తరువు చేసిన మేరకు రెస్పాండెంట్లు జారీచేసుకోనందున కోర్టువారు ప్రచురణ వుత్తరువు చేసినారు. తే 27-3-45 దినాను 11 గంటకు నెల్లూరు మునసబుకోర్టు 1 వ అడిషనల్ మునసబ్‌గారి కోర్టులో రెస్పాండెంట్లు హాజరుకాని పక్షములో వారి పరోక్షమందు పిటీషను తీర్మానించబడునని తెలుసుకోవలెను.

గ్రోవాహావుమపేట, నెల్లూరు 21-3-45 } మల్లవరపు సీతాపతిరావు, వాది ప్లీడరు.

నాణ్యమునకు — నవ నాగరికతకు —

నమ్మకానికి - వస్త్రాలయం

: భారతీ మార్టు :

ఎస్ప్లనేడ్ బ్రాడ్‌వే

మదరాస్ : : నెల్లూరు

ఈశ్వర్యు

రత్నపురుష లేహ్యం

బలము యౌవనముకు (అన్నిషాపులలోను)

స్టాకిస్టులు.

పి. సుబ్బారావు & సన్సు, రవి ఫార్మసీ, కె. యస్. రావు & సన్సు, శ్రీ వెంకటేశ & కో. అర్యన్ ఫార్మసీ, నెల్లూరు.

Printer, Publisher & Editor: N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Power Press, Danduvari St, Nellore (S.I.)